

Stichting Openbaar
Primair Onderwijs
Zuid-Kennemerland

BESTUURSVERSLAG 2016

‘uitdagend en toekomstbestendig onderwijs’

Inhoudsopgave

Informatie vooraf	4
Uitgangspunten van de verslaglegging	4
Algemene identificatiegegevens	4
Scholen	4
Leeswijzer	4
Voorwoord	6
Samenvatting	7
1. Algemeen	9
1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)	9
1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten/diensten	11
1.3 Juridische structuur	13
1.4 Interne organisatiestructuur	13
1.5 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	15
1.6 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)	16
1.7 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het ‘ondernemen’	16
2. Governance	17
2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance	17
2.2 Verslag van de activiteiten van het bestuur	17
2.3 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt	18
2.4 Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop	18
2.5 Wijze waarop de horizontale verantwoording wordt ingevuld	18
3. Onderwijs	21
3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	21
3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	22
3.3 Onderwijsprestaties	23
3.4 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken	23
3.5 Informatie over de toegankelijkheid en toelatingsbeleid	24
4. Kwaliteitszorg	25
4.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg	25
4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	27
4.3 Afhandeling van klachten	27
5. Onderzoek	28
5.1 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek	28
5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek	28
6. Internationalisering	30
6.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering	30
6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering	30

7. Personeel	31
7.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis	31
7.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. personeel	31
7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	32
7.4 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	33
8. Huisvesting	34
8.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende de huisvesting	35
8.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting	35
9. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	37
9.1 Vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen aangesloten zijn en van de verbonden partijen	37
9.2 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden	37
10. Financiën	39
10.1 Financiële positie op balansdatum incl. toelichting daarop	39
10.2 Toelichting op de ontwikkeling van balansposten	40
10.3 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen	40
10.4 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting	41
10.5 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen	41
10.6 Toelichting op kasstromen en financiering	42
10.7 Informatie over financiële instrumenten (o.a. renteswaps)	42
10.8 In control statement	42
10.9 Treasurybeleid	43
10.10 Continuïteitsparagraaf	44
Het verslag van de Raad van toezicht	48
De jaarrekening 2016	51

Informatie vooraf

Uitgangspunten van de verslaglegging

Deze jaarverantwoording is opgebouwd volgens het model dat daarvoor is vastgesteld door het ministerie van OCW op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO). Deze regelgeving bevat voorschriften omtrent de inrichting van het jaarverslag.

Kort samengevat dient in het jaarverslag aandacht geschonken te worden aan:

- Governance
- Onderwijs
- Kwaliteitszorg
- Onderzoek
- Internationalisering
- Personeel
- Huisvesting
- Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen
- Financiën (inclusief continuïteitsparagraaf)

Scholen

Het bestuur is het bevoegd gezag van instellingen voor openbaar primair onderwijs, zie tabel 1.

Leeswijzer

In dit jaarverslag 2016 van Stopoz is een navigatie aangebracht. Alle hoofdstukken en paragrafen in de inhoudsopgave kunt u aanklikken, waarna u direct naar het betreffende onderwerp springt.

Het jaarverslag bestaat uit drie onderdelen, namelijk het jaarverslag, het verslag van de raad van toezicht en de jaarrekening.

Algemene identificatiegegevens

Naam: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland

Bestuursnummer: 41500

Bezoekadres: Aerdenhoutsduinweg 1,
2111 AN Aerdenhout

Telefoon: 023 - 303 10 16

Kamer van Koophandel: 34217940

Website: www.stopoz.nl

E-mailadres: info@stopoz.nl

NAAM SCHOOL	BRIN NR	PLAATS	GEMEENTE
Margrietschool	03 BU	Halfweg	Haarlemmerliede en Spaarnwoude
Voorwegschool	11 HC	Heemstede	Heemstede
Crayenesterschool	10 AR	Heemstede	Heemstede
Sparrenboschool	07 GT	Bennebroek	Bloemendaal
Bornwaterschool	18 KK	Bloemendaal	Bloemendaal
Julianaschool	18 NI	Overveen	Bloemendaal
Vondelschool	18 OP	Aerdenhout	Bloemendaal
De Duinroos	09 RU	Zandvoort	Zandvoort
H. Schaftschool	08 TO	Zandvoort	Zandvoort

tabel 1: het bestuur is het bevoegd gezag van de bovenstaande instellingen

Deel 1 is het jaarverslag

Hoofdstuk 1, met daarin de doelstelling van de organisatie, het beleid, de juridische structuur en de organisatiestructuur. Hoofdstuk 2 is gewijd aan de ontwikkelingen met betrekking tot de governance, het verslag van de activiteiten van het bestuur en de horizontale verantwoording met daarin het verslag van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Hoofdstuk 3 bevat alle ontwikkelingen aangaande het onderwijs, de prestaties en het toelatingsbeleid. Hoofdstuk 4 beschrijft de interne en externe kwaliteitszorg. Hoofdstuk 5 en 6 beschrijven de ontwikkelingen op het gebied van onderzoek en internationalisering. Stopoz heeft hiervoor een

Stopoz-brede kennisbank opgezet. Hoofdstuk 7 en 8 zijn gewijd aan de personele ontwikkelingen en de ontwikkelingen op het gebied van huisvesting. Hoofdstuk 9 beschrijft de relatie met de formele samenwerkingspartners en Hoofdstuk 10 bevat de toelichting op de financiële positie, de balans, het resultaat en het financiële beleid.

Deel 2 bevat het verslag van de raad van toezicht

Ingegaan wordt op de verantwoording van de wettelijke taken en de verantwoording op grond van de code voor goed bestuur.

Deel 3 is de jaarrekening 2016

Ingegaan wordt op de balans en staat van baten en lasten. Bij het deel overige gegevens is de accountantsverklaring opgenomen, de bestemming van het resultaat, de gebeurtenissen na balansdatum en de bezoldiging topfunctionarissen. In de bijlage zijn de gegevens van de rechtspersoon opgenomen.

Het jaarverslag 2016 kunt u vinden op de website van Stopoz (www.stopoz.nl). Graag nodigen wij u uit om te reageren op het jaarverslag 2016 door een e-mail te sturen naar info@stopoz.nl.

Voorwoord

Met genoegen biedt het college van bestuur van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (Stopoz) u het jaarverslag 2016 aan.

Dit verslag geeft inzicht in onze activiteiten in 2016 en de mate waarin wij onze doelstellingen hebben gerealiseerd. Tevens biedt het een blik op 2017.

In januari 2016 is de strategische koers vastgesteld voor de jaren 2016-2020. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is dat Stopoz leerlingen uitdagend en toekomstbestendig onderwijs wil bieden in een omgeving waarin leerlingen en personeel uitgedaagd worden om hun talenten te laten zien en te gebruiken. De komende jaren richten we onze energie ook op het versterken van onze positie in de regio.

2016 is het jaar van de invoering van het raad van toezicht model. Na de goedkeuring van alle gemeenteraden zijn de statuten in september 2016 door de notaris officieel vastgelegd.

2017 wordt een jaar waarin Stopoz een aantal belangrijke keuzes zal maken. Zo worden op basis van het huisvestingsplan beslissingen genomen over de situering van het bestuurskantoor bij een van de scholen en worden er afwegingen gemaakt met betrekking tot de leerlingenaantallen in de regio en volgende stappen gezet die ertoe bijdragen dat Stopoz kwalitatief goed onderwijs kan blijven verzorgen voor de leerlingen uit onze regio.

Op deze plek wil ik mijn waardering uitspreken voor het vertrouwen van de medewerkers, de ouders en overige relaties van Stopoz. Zij zijn heel belangrijk voor het onderwijs.

Daarnaast heb ik grote waardering voor de betrokkenheid van alle voormalige bestuursleden, leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de directeuren. Dankzij ieders grote inzet hebben wij met elkaar de nieuwe bestuursvorm kunnen invoeren. Mijn hartelijke dank daarvoor.

Tot slot bedank ik de nieuwe raad van toezicht voor de goede en deskundige samenwerking vanaf september, de staf en medewerkers van het bestuurskantoor en de schoolteams voor hun waardevolle inzet en adviezen.

Aerdenhout, april 2017

Mw. I.M. Jansen
College van bestuur

Samenvatting

In het jaarverslag 2016 worden de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten op de beleidsterreinen aangegeven. Hieronder een samenvatting per beleidsterrein.

Governance

Vanaf september 2016 is een raad van toezicht als toezichthoudend orgaan benoemd. De leden van de raad van toezicht zijn benoemd door de gemeenteraden. De raad van toezicht bestaat uit vijf personen. Het bestuur wordt gevormd door een eenhoofdig college van bestuur (CvB). In 2016 zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen deze structuur vastgelegd in de Statuten van Stopoz, het Managementstatuut en het toezichtkader. De raad van toezicht wenst een

bijdrage te leveren aan goed onderwijs op de scholen. De raad van toezicht ziet toe op de realisatie van de missie van Stopoz en houdt toezicht op de bedrijfsvoering. Alle leden van de raad van toezicht hebben naast een specifiek beleidsterrein een of meerdere scholen in hun portefeuille om verbinding te houden met de praktijk.

Onderwijs & kwaliteitszorg

De opbrengsten van de eindtoets zijn in het schooljaar 2015-2016 positief, de scores van alle Stopoz-scholen liggen

ruim boven de ondergrens van de inspectie. Het totale aantal leerlingen van Stopoz in 2016 is met 31 kinderen gedaald ten opzichte van 2014. In 2016 daalde het totaal met 12 leerlingen. Voor de komende jaren verwachten we een stabilisering.

Met betrekking tot de ontwikkeling van het onderwijs willen de Stopoz-scholen beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van leerlingen, leerlingen intrinsiek motiveren en stimuleren om binnen de leergebieden vakoverstijgend bezig te zijn, eigen doelen te stellen, te reflecteren en te werken aan concrete oplossingen voor vragen en problemen die zich voordoen binnen de brede vorming “oriëntatie op mens en wereld en jezelf”. Elke school heeft een andere ambitie en een eigen profilering. Naast vakoverstijgend werken binnen de leergebieden maken de scholen nog twee eigen keuzes waarin zij zich willen onderscheiden.

In 2016 hebben wij een groep leerkrachten en directeurs van Stopoz opgeleid tot auditoren. Zij voeren in teamverband bij elkaar (elkaars school) audits uit. Onze stichting zorgt op

systematische wijze voor het verbeteren en/of borgen van de kwaliteit. Hiervoor gebruiken we WMK PO (Werken met Kwaliteitskaarten). De scholen bekijken elk schooljaar hoe het staat met de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Er zijn drie inspectiebezoeken geweest in 2016. De scholen van Stopoz zullen in de toekomst blijvend aandacht besteden aan het bevorderen van interne kwaliteitszorg, gerelateerd aan schoolontwikkeling.

Onderzoek & internationalisering

We zijn in 2016 gestart met de ontwikkeling van een Stopoz-brede kennisbank. Binnen een school werken collega's niet alleen samen als een team, maar leren collega's ook van en met elkaar. Het is een doel van de kennisbank om de leergemeenschap te verbreden naar het niveau van de stichting.

Praktijkgericht onderzoek is belangrijk voor het ontwikkelen van het vak en de beroepspraktijk. Stopoz wil binnen de kennisbasis bijdragen aan deze vorm van kennisontwikkeling. Onze stichting is al een aantal jaar als opleidingsschool verbonden aan de pabo van de Hogeschool Inholland en wil deze samenwerkingsrelatie verder uitbouwen om met studenten en eigen leraren kritisch te reflecteren op de beroepspraktijk en de vraagstellingen vanuit de onderwijspraktijk.

Stopoz wil binnen kennisbasis ervaring gaan opdoen over de grenzen heen. Het over de grenzen heen beleid heeft betrekking op:

- het opnemen van internationalisering in het lesprogramma van de leerlingen;
- het professionaliseren van de medewerkers;
- het kijken over de grenzen heen door studiereizen.

Personeel

De reguliere inzet op de scholen conform het bestuursformatieplan was 129 fte. Het percentage ziekteverzuim ligt onder het streefdoel van 6% (5,9%). De personeelsopbouw van de scholen is in 2016 onderzocht met het oog op een evenwichtige personeelsopbouw en meer diversiteit in de teams qua leeftijd, ervaring, achtergrond, etc.

In 2016 is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van een eventuele overstap naar Eigen Risicodragerschap (ERD) Ziekteverzuim. In de loop van 2017 zal duidelijk zijn welke keuze hierin gemaakt gaat worden.

Alle Stopoz-scholen zetten in op verschillende vormen van mobiliteit. Leidraad hierbij zijn de collectieve ambities per school. Leerkrachten kunnen zich inzetten voor een andere school, het delen van expertise staat hierbij centraal, of kunnen als invalkracht bij Stopoz-scholen en/of soms bij scholen elders ervaring opdoen. Het percentage LB-leerkrachten is gedaald door vertrek van medewerkers. Dit wordt in het eerste half jaar van 2017 hersteld.

Huisvesting

De Margrietschool krijgt nieuwbouw. Er wordt een Integraal Kind Centrum (IKC) inclusief gymzaal in het centrum van Halfweg gebouwd, waarin de drie huidige scholen worden gehuisvest. In oktober 2016 hebben wij ons meerjarenonderhoudsplan herijkt. De bestaande onderhoudsvoorziening wordt per 1 januari 2017 ingebracht in de nieuwe voorziening.

Toe- of afname van het aantal leerlingen wordt kritisch gevolgd, zodat tijdig maatregelen kunnen worden genomen. Hierbij kan gedacht worden aan verhuur

derden of afstoten van gebouwen of delen hiervan. Het binnenklimaat en de energiezuinigheid willen wij, waar mogelijk, de komende jaren in alle gebouwen op orde brengen. Goed onderhoud en het verduurzamen van voorzieningen moeten tevens zorgen voor een structureel gezonde exploitatie van de schoolgebouwen.

Samenwerking

Stopoz is aangesloten bij drie samenwerkingsverbanden:

- Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland (SWV PO Z-K);
- Het Regionaal Besturenoverleg (RBO) Zuid-Kennemerland;
- Het Regionaal Transfer Centrum (RTC) De Beurs.

Op 15 juli 2016 is de oprichtingsakte van de coöperatieve vereniging RTC De Beurs door de schoolbesturen getekend. De deelnemende besturen hebben besloten een gezamenlijke vervangingspool te organiseren, waarin alle vervangers en oproepkrachten worden opgenomen die bij de scholen en besturen bekend zijn.

Financiën

Over het boekjaar 2016 is een positief resultaat behaald van € 177.000, dit betekent dat het resultaat met € 45.000 hoger uit komt dan de begroting over het jaar 2016 (€ 132.000). Het verschil zal in 2017 worden aangewend voor extra onderwijsvernieuwingen.

De kengetallen voor solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit zijn in het jaar 2016 verder verbeterd. De planning- en controlecyclus is in het jaar 2016 verder uitgewerkt op basis van het gestelde in het strategisch beleidsplan en het bijbehorende financieel beleidsplan. Het risicomanagement is gedurende het jaar 2016 verder aangescherpt.

1. Algemeen

1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Stopoz telt negen basisscholen die onderwijs verzorgen in de gemeenten Zandvoort, Bloemendaal, Heemstede en Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

De basis voor ons handelen, onze missie is: **'het waarborgen en stimuleren van uitdagend en toekomstbestendig onderwijs in een school(werk)klimaat waarbinnen leerlingen en personeel uitgedaagd worden om hun talenten te laten zien en te gebruiken.'**

Stopoz heeft in het schooljaar 2015-2016 haar missie en visie aangescherpt en uitgewerkt in het strategisch beleidsplan 2016-2020.

De missie van Stopoz is uitgewerkt

in een visie op identiteit, pedagogiek, onderwijs, omgeving, personeel en middelen (tabel 2).

Onze identiteit: openbaar onderwijs

Mensen bepalen de identiteit van Stopoz-scholen. Kinderen, hun ouders, leerkrachten en niet-onderwijzend personeel, directie, bestuur en de buurt rondom de school. Wij vinden dat de scholen, immers 'een samenleving in het klein', een weerspiegeling dienen te zijn van vernieuwingen die zich in de samenleving voltrekken. Elke school benut actief de aanwezig pluriformiteit.

Er is ruimte voor de cultuur en overtuiging van elk kind. Leerlingen maken kennis met de levensbeschouwing en cultuur van anderen en leren zo de meerwaarde van diversiteit ontdekken.

Zij worden zich bewust van hun eigen identiteit, bereiden zich voor op de pluriforme samenleving en leren hun eigen plaats bepalen. Een voorbeeld is het bezoek van een aantal gevluchte Koerdische vrouwen bij groep 8 op een van de scholen. De Stopoz-scholen bieden ruimte aan levensbeschouwelijk onderwijs en godsdienstige stromingen, naar keuze van de ouders.

Onze pedagogiek: eigen talenten en die van anderen leren herkennen

Elke leerling heeft een talent. Niet alle kinderen zijn zich daarvan bewust. Om het zelfvertrouwen van kinderen te stimuleren, is het belangrijk dat ze hun eigen talenten en die van anderen leren herkennen. Belangrijk daarbij is dat kinderen ervan bewust worden dat iedereen een eigen talent heeft en dat elk talent of kwaliteit even belangrijk is. Aandacht voor talentontwikkeling is belangrijk omdat het een investering is in de toekomst. Juist door een kind te erkennen in zijn eigenheid, krijgt hij of zij zelfvertrouwen en kan het zijn talent ontwikkelen. Het gaat daarbij om talent in de breedste zin: cognitief, sociaal, creatief. Het kind krijgt zo meer kansen om zichzelf te ontplooiën.

Identiteit	Ruimte voor cultuur en overtuiging van elk kind
Pedagogiek	Eigen talenten en die van anderen leren herkennen
Onderwijs	Uitdagend en toekomstbestendig
Omgeving	Verbinding van scholen met hun omgeving
Personeel	Collectief leren, het delen van kennis en kunde
Middelen: Gebouwen ICT Financiën	Goed onderhoud en verduurzamen Middel, geen doel op zich, beheer en onderhoud centraal organiseren Algemene reserves op peil houden en ambities waarmaken

tabel 2: Missie van Stopoz

Ons onderwijs: uitdagend en toekomstbestendig

De school is de plaats waar kinderen zich naast de basisvakken taal en rekenen breed kunnen ontwikkelen op het gebied van kunst en cultuur, mens en maatschappij, wetenschap en techniek, samenwerken en respectvol met elkaar om gaan. Op alle scholen is er aandacht voor zowel de cognitief-intellectuele als de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.

Onderwijs voor morgen is:

- betekenisvol, uitdagend en toekomstgericht;
- motiverend en vernieuwend (inhoud en werkvormen);
- aansluitend op de 21st century skills en actief burgerschap;
- toepassingsgericht (leerlingen zoeken naar antwoorden op vragen en problemen);
- gericht op hoofd, hart en handen (denken, voelen, maken);
- gericht op de leerprocessen waarin de vorming betrekking heeft op het verwerven van cultuur, omgevingsbewustzijn en reflectie;
- herkenbaar, een duidelijke profilering van de school in de wijk, gericht op participatie en persoonsvorming.

Het onderwijs sluit aan op de behoefte van de leerlingen, onderwijs dat hen uitdaagt om hun talenten te ontwikkelen. Onze scholen geven op een innovatieve en uitdagende wijze invulling aan de leergebieden binnen hun programma. Zo ontwikkelen onze leerlingen eigentijdse vaardigheden als onderzoeken en ontwerpen, kritisch denken en samenwerken.

Onze omgeving: verbinding van scholen met hun omgeving

We stimuleren de verbinding van scholen met hun omgeving. Scholen werken graag samen met externe partijen, zoals bedrijven uit de technische sector, met kunst- en cultuurprojecten en sportactiviteiten. Met professionele organisaties worden evenementen, gastlessen en excursies georganiseerd, vooral met partijen uit de directe omgeving. Deze organisaties zoeken ook zelf de verbinding met onze scholen: door samenwerkingsverbanden met het onderwijs aan te gaan kunnen deze partijen zich op een frisse manier presenteren aan een heel nieuw publiek.

Onze scholen werken goed samen met de kinderopvang, het voortgezet onderwijs, de jeugdhulp en het regionale samenwerkingsverband Passend Onderwijs

Zuid-Kennemerland. Goede lokale arrangementen tussen de kinderopvang en het onderwijs en een doorgaande lijn PO-VO maken het mogelijk de behoefte van kinderen centraal te stellen.

Ons personeel: collectief leren, het delen van kennis en kunde

Wie de leraren en de schooldirecteuren zijn, is van doorslaggevend belang voor het onderwijs. De directeur stuurt op schoolontwikkeling, met een duidelijke visie op de koers van de school. Scholen zijn succesvol wanneer zij collectief leren. Dus niet alleen per individu, maar leerkrachten die samen leren en innoveren. Elke medewerker kan inhoudelijke kennis en vaardigheden ontwikkelen. Wij stimuleren dat, waarbij de volgende aandachtsgebieden spelen naast het niveau van een opleiding: communicatie, houding, loopbaanontwikkeling, zelfreflectie en zelfsturing. We stimuleren dat leraren en schooldirecteuren zich voor kennis en ontwikkelingen buiten de school openstellen en deze verwerken in het reguliere lesprogramma.

Medewerkers ontwikkelen zich en leren van elkaar. Dit wordt al gedaan maar krijgt de komende jaren extra aandacht. Dit sluit aan op de CAO-Primair Onderwijs die van medewerkers verwacht dat zij zich blijven ontwikkelen en breed inzetbaar zijn, zowel in het primaire onderwijs als daarbuiten. Een en ander vraagt om flexibiliteit en mobiliteit: het vermogen om je mentaal, functioneel en geografisch te willen verplaatsen, ook ten behoeve van de organisatie. Stopoz is gebaat bij de juiste leerkracht op de juiste plaats. Dan heeft de medewerker plezier in het werk en is hij/zij het meest effectief.

In dit kader stimuleren wij de interne mobiliteit met als doel: het delen van kennis en kunde.

Onze middelen: gebouwen, ICT en financiën

Een functioneel, veilig en gezond schoolgebouw is van cruciaal belang. Wij hebben een meerjarenonderhoudsplan voor het planmatig onderhoud van de scholen. Het binnenklimaat en de energiezuinigheid willen wij, waar mogelijk, de komende jaren in alle gebouwen op orde brengen. Goed onderhoud en het verduurzamen van voorzieningen moeten tevens zorgen voor een structureel gezonde exploitatie van de schoolgebouwen.

ICT is geen doel op zich, maar een middel om andere doelen, zoals kwalitatief goed onderwijs en aansluiting van het onderwijs op de kennissamenleving, te realiseren. De netwerk-infrastructuur moet op elke school gelijk zijn. Beheer en onderhoud is uitbesteed aan derden. De aanschaf en het beheer van alle hardware wordt centraal georganiseerd. Centraal worden alle hardware- en software-componenten geadmineistreerd, inclusief aanschafdatum voor begroting en afschrijvingsmethodiek.

Goed financieel management draagt optimaal bij aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Dit betekent

investeren in onderwijskwaliteit (leerkrachten, leermiddelen, ICT), in de organisatie (directeur, IB, kwaliteitszorg, zorg), in de leeromgeving (opfrissen van de school, uitdagende leeromgeving). Dit betekent ook dat we onze algemene reserve op peil moeten houden en plannen moeten ontwikkelen om onze ambities waar te kunnen maken. Hiervoor moeten we alle ambities doorrekenen en financieel solide onderbouwen.

1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten/diensten

De samenleving is volop in verandering. Onze scholen willen zo goed mogelijk inspelen op deze veranderingen. De leerling, de leerkracht én de school staan immers middenin de samenleving. Wij vinden het belangrijk dat scholen de ruimte krijgen om eigen keuzes te maken, keuzes die passen bij de school en de omgeving van die school.

Het nieuwe strategisch beleidsplan 2016-2020 sluit daar goed op aan. Scholen krijgen de ruimte om keuzes te maken die passen bij het eigen profiel.

Want elke school is uniek, elke leerling is uniek, elke leerling telt.

Kernactiviteiten van het onderwijs

Goed onderwijs is een belangrijke factor voor schoolsucces en het maatschappelijk functioneren. In het primair onderwijs wordt hiervoor de basis gelegd. Het volgen en het verbeteren van de kennis en vaardigheden van onze leerlingen is een kernactiviteit van het onderwijs.

Een greep uit ons aanbod voor onze leerlingen: een stevige aanpak van begrijpend lezen, taal- en rekenonderwijs ingebed in andere vakken, motiverend spellingonderwijs, de begeleiding van dyslectische leerlingen en leerlingen met dyscalculie, woordenschat-ontwikkeling en uitdagend leerlinggericht onderwijs binnen de leergebieden. Het zijn stuk voor stuk belangrijke onderdelen waarmee Stopoz bijdraagt aan goed en verantwoord onderwijs.

In de komende vier jaar hebben we bereikt dat iedere school zijn lesprogramma met deze uitdagingen heeft verrijkt. Dus: aandacht voor uitdagend betekenisvol onderwijs, een uitdagende context voor alle leerlingen, zorg dragen voor een goede doorgaande leerlijn van

leerlingen -de advisering en begeleiding van leerlingen naar het VO-, digitaal onderwijs en toepassing van ICT in de klas, de inbedding en lijnen naar de samenwerkingspartners: inzet van lokale partners, gastlessen en bezoeken.

Onze aanpak

De aanpak van Stopoz kenmerkt zich door drie kernwaarden: uitdagend en leerlinggericht, goede beheersing van taal en rekenen en herkenbaarheid.

Uitdagend en leerlinggericht

Onze scholen geven op een innovatieve en uitdagende wijze invulling aan de leergebieden binnen hun programma.

Zij bieden geïntegreerd vakonderwijs aan rondom eigentijdse thema's. Zo ontwikkelen leerlingen vaardigheden als onderzoeken en ontwerpen, kritisch denken en samenwerken.

Goede beheersing van taal en rekenen

Een goede beheersing van taal en rekenen is een noodzakelijke voorwaarde voor de verdere ontwikkeling. Bijzondere aandacht voor deze vakken is dan ook op zijn plaats.

Echter aandacht voor taal en rekenen mag niet leiden tot een kwaliteitsvermindering bij andere vakken (bijvoorbeeld wereldoriëntatie, cultuureducatie

of natuur en techniek) of tot minder aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap.

Herkenbaarheid

Elke school heeft een ander profiel. Naast vakoverstijgend onderwijs binnen de leergebieden maken de scholen nog twee eigen keuzes waarin zij zich willen onderscheiden. We gebruiken hiervoor de verschillende thema's van de excellente scholen. Alle scholen laten zien wie ze zijn, wat ze kunnen bieden en vooral waarin de school zich onderscheidt. De bedoeling is het profiel intern te verankeren en extern te positioneren.

1.3 Juridische structuur

De Stichting openbaar primair onderwijs Zuid-Kennemerland is statutair gevestigd in Bloemendaal. Deze stichting is opgericht bij akte op vierentwintig december tweeduizend vier. De stichting draagt de naam: Stichting openbaar primair onderwijs Zuid-Kennemerland, bij verkorting kan de stichting ook worden genoemd: “Stopoz”.

De eerste zeven maanden van 2016 werkte Stopoz met een mandaat, delegatie bestuursmodel. De bestuurlijke functie was belegd bij een algemeen directeur en de functie van het interne toezicht bij het bestuur. In tabel 3 is te zien hoe het bestuur van Stopoz tot en met 30 september 2016 was samengesteld.

Vanaf 30 september 2016 is een raad van toezicht als toezichthoudend orgaan benoemd. De leden van de raad van toezicht zijn benoemd door de gemeenteraden. De raad van toezicht bestaat uit vijf personen.

De raad van toezicht heeft een jaarverslag geschreven over de periode vanaf 30 september 2016. Dit verslag is opgenomen in het jaarverslag van Stopoz.

De stichting wordt bestuurd door een college van bestuur, bestaande uit één persoon, benoemd door de raad van toezicht. Mevrouw I.M. Jansen is de eindverantwoordelijke bestuurder.

Het college van bestuur is belast met het besturen van de stichting. Bij de vervulling van zijn taak richt het college van bestuur zich naar het belang van de stichting, het belang van de scholen die door de stichting in stand worden gehouden en het belang van de samenleving. Het doel van de stichting is het in stand houden van openbare scholen voor primair onderwijs als bedoeld in artikel 46 van de WPO. Om haar doel te bereiken kan de stichting gebruik maken van alle middelen die daaraan dienstbaar zijn.

Het college van bestuur maakt jaarlijks, in overleg met de raad van toezicht, een begroting op. Het college van bestuur stelt de begroting vast nadat de raad van toezicht deze heeft goedgekeurd. Het college van bestuur zendt binnen twee weken na vaststelling van de begroting een afschrift daarvan aan de gemeenteraden. Het college van bestuur legt in het jaarverslag verantwoording af over de mate waarin de vastgestelde missie en doelstellingen worden gehaald.

Het college verschaft de raad van toezicht tijdig de voor de uitoefening van diens taken en bevoegdheden noodzakelijke gegevens, en daarnaast aan ieder lid van de raad van toezicht alle inlichtingen over de aangelegenheden van de stichting die deze mocht verlangen. De raad van toezicht mag inzage (doen) nemen van alle boeken, bescheiden, overige gegevensdragers en correspondentie van de stichting.

1.4 Interne organisatiestructuur

Vanaf 30 september 2016 werkt Stopoz met een organisatiemodel waarbij het bestuur gevormd wordt door een eenhoofdige college van bestuur (CvB). Het CvB is het bevoegd gezag in de zin van de wet, het (enige) lid van het CvB draagt de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor alles wat er binnen de stichting gebeurt.

Uit die verantwoordelijkheid volgt dat het CvB de formele gesprekspartner is voor de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en dat het CvB optreedt als vertegenwoordiger van de stichting. Op onderdelen kan het CvB zich laten vertegenwoordigen door andere personen, bijvoorbeeld leden van het bestuurskantoor. Daarbij kan gedacht worden aan de controller (financiën) of de personeelsadviseur (personeelszaken). Hierbij gaat de verantwoordelijkheid niet over op de vertegenwoordiger.

Het CvB is de werkgever van alle werknemers van de stichting, uitgezonderd het lid van het CvB zelf. Voor het CvB is de raad van toezicht (RvT) werkgever. Het CvB legt verantwoording af aan de RvT.

De GMR is op grond van de Wet Medezeggenschap op School (WMS) het orgaan dat inspraak heeft op schooloverstijgende onderwerpen.

Naam	Functie	Voordracht/ Advies	In functie- treding	Einde benoeming i.v.m. overgang naar RvT
A. Rutgers	Voorzitter	GMR	01-01-2013	30-09-2016
R. Bange	Lid	GMR	24-12-2004	30-09-2016
G. Pruijn	Lid	Bestuur	01-08-2013	30-09-2016
F. Lahri	Penningmeester	Bestuur	01-08-2013	30-09-2016

tabel 3: Samenstelling bestuur Stopoz tot en met 30 september 2016

Bij uitstek is dat het stichtingsbrede beleid. Op specifieke onderdelen heeft één van beide geledingen (ouders danwel personeel) een advies- of instemmingsbevoegdheid. Voor schoolspecifieke onderwerpen vervult de medezeggenschapsraad (MR) de inspraakrol. De schooldirecteur is de overlegpartner van de MR. In formele zin zijn de bevoegdheden van de MR's en de GMR gescheiden: de bevoegdheid van de een stopt waar die van de ander begint. Een document kan dus nooit de instemming of het advies van zowel de GMR als een MR nodig hebben.

Iedere school heeft een directeur die integraal verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen van de school. In het managementstatuut staat beschreven welke bevoegdheden het college van bestuur heeft gemandateerd aan de directeur, zodat hij of zij goed in staat is die verantwoordelijkheid te nemen. Het kader van de werkzaamheden wordt gevormd door het beleid zoals dat voor de hele stichting is vastgesteld, inclusief de financiële vertaling daarvan in de begroting. De directeur vertegenwoordigt binnen zijn mandaat de school en in zekere zin ook het bestuur. Dit laatste gebeurt met name in de werkgeversrol ten opzichte van de teamleden.

Over de ontwikkeling van de school, of andere zaken die binnen de bevoegdheid van de directeur liggen, heeft het CvB afspraken gemaakt met de directeur in een managementovereenkomst. Voor de managementovereenkomst zijn het strategisch beleidsplan van de stichting en het vastgestelde schoolplan van de school leidend. Het doel van dergelijke afspraken is altijd om de verwachtingen over en weer te verhelderen.

De directeuren vormen gezamenlijk het directieoverleg (DO). Het doel van

het DO is om in gezamenlijkheid bij te dragen aan de beleidsvorming en -uitvoering binnen de stichting. Daartoe kan het DO gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan het CvB. Voor zover het gaat om de ontwikkelingen op schoolniveau, kan het DO ook adviseren aan individuele directeuren.

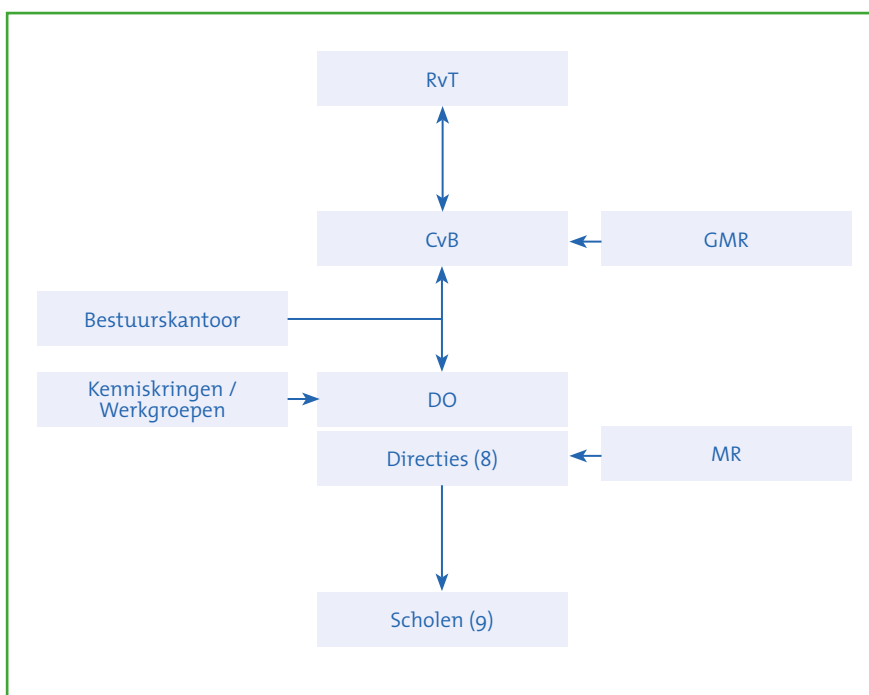
Waar het gaat om de ontwikkeling van stichtingsbreed beleid, heeft het DO een initiërende en beleidsvoorbereidende rol. Binnen het directieoverleg (DO) is er sprake van een taakverdeling. De directeuren zijn daarnaast gezamenlijk verantwoordelijk voor de onderwijsontwikkeling, kwaliteitszorg (o.a. interne audits), eigen scholing en professionalisering, personeelsontwikkeling en financiën. Hierbij worden zij ondersteund door de medewerkers van het bestuurskantoor. De taken en taakverdeling wordt geregeld in het huishoudelijk reglement van het directieoverleg.

Het CvB vraagt het DO in ieder geval advies over de volgende onderwerpen:

- Vaststellen van het strategisch beleid en de uitwerking hiervan
- Vaststellen van de stichtingsbegroting
- Wijziging van het managementstatuut
- Wijziging van de kaders van het personeelsbeleid, waaronder het functieboek en het formatieplan e.d.
- Vaststelling van schoolplannen voor de scholen
- Vaststelling of wijziging van het financieel beleid, in het bijzonder het beleid rond de allocatie van middelen.

Het DO draagt geen bestuurlijke verantwoordelijkheid. Daaruit volgt dat het DO geen besluiten kan doorzetten, voor zover die gevolgen hebben voor de bestuurlijke verantwoordelijkheid.

De kenniskringen/werkgroepen (over specifieke thema's zoals ICT, financiën of onderwijskwaliteit) kunnen worden gebruikt als 'denktank' voor het DO in de beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Daarnaast kan het DO eigen werkgroepen formeren.

Organogram

Onderwerp	Thema's	Resultaat
Onderwijs	Talentontwikkeling, vakverbreding Samenwerkend leren ICT Kwaliteitszorg interne audits Profilering	Nieuwe uitdagende methodes en invoering leerlinggericht werken Meer gebruik maken van activerende werkvormen Beleidsplan voor ICT om nieuw onderwijs te verrijken Auditprocedure en start met eerste auditronde Keuze twee andere bijzondere kwaliteiten naast vakverbreding
Personeel	Stopoz kennisbank Personeel in kaart Mobiliteit	Opzetten relevante Stopoz-brede scholing voor medewerkers Kwaliteiten en potentieel van personeel in kaart brengen Duidelijke afspraken om mobiliteit te stimuleren
PR& Communicatie	Startdocument Stopoz-scholen Herziening nieuwsbrief	Uitwerking van de versterking van de verbinding Stopoz en scholen Nieuwe opzet vanuit de verbinding door directies van de scholen
Huisvesting	Herziening MJOP Beleid en acties huisvesting	Actualisatie MJOP Prioriteiten en strategische risico's in kaart
Financiën	Management rapportages Inkoop Financieel beleidsplan Up to date financiële rapportages Begroting/MJB	Visueel aangeven wat de voortgang is van de doelstellingen (KPI's) Kostenbesparende contracten afsluiten daar waar mogelijk Vastleggen bestaande/nieuwe kaders en spelregels financieel beleid Financiële overzichten bespreken met directeuren/afspraken vastleggen Integratie begroting en meerjarenbegroting vanaf 2016

tabel 4: Leidende speerpunten in 2016

In de kenniskringen/werkgroepen kunnen directieleden en medewerkers van het bestuurskantoor zitten, maar ook anderen met ter zake doende kennis. De kenniskringen/werkgroepen adviseren aan het DO.

De ondersteuning van de stichting vindt plaats vanuit het bestuurskantoor. De medewerkers van het bureau ondersteunen het CvB, het DO en de school-directies in de uitoefening van hun taken en verantwoordelijkheden. Dit varieert van beleidsontwikkeling en het maken van financiële analyses tot praktische hand- en spandiensten. De dagelijkse leiding van het bestuurskantoor ligt bij het hoofd bedrijfsvoering (tevens controller).

In het organogram (links) is schematisch de verhouding tussen bovengenoemde partijen weergegeven.

1.5 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

In januari 2016 is de strategische koers vastgesteld voor de jaren 2016-2020. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is dat wij kinderen hun drijfveren willen laten ontdekken, hen ruimte geven om talent te ontwikkelen, hun persoonlijkheden te vormen en, vanzelfsprekend, de noodzakelijke kennis en vaardigheden te versterken. De komende jaren richten we onze energie op het versterken van onze positie in de regio. Daarbij hebben we extra aandacht voor het unieke profiel van elke school en de uitdagingen van elk team. Samenwerking is bij dit alles de sleutel tot succes.

Onze opdracht voor de komende vier jaar met betrekking tot de ontwikkeling van het onderwijs laat zich samenvatten in vier strategische thema's:

- Talentontwikkeling: inspelen op individuele mogelijkheden en

leerbehoeften van alle leerlingen in een veilige omgeving.

- Vakverbreding en uitdagend onderwijs: uitdagend aanbod van betekenisvol onderwijs, projecten rondom eigentijdse thema's. Gericht op het ontwikkelen van eigentijdse vaardigheden als onderzoeken en ontwerpen, kritisch denken.
- Samenwerkend leren: leerlingen gaan actief aan de slag. Ze discussiëren samen over de leerstof, ze geven elkaar uitleg en informatie en vullen elkaar aan. Zij zoeken samen naar een oplossing en helpen elkaar.
- Uniek profiel: het profiel is voor iedere school weer anders. Scholen bepalen zelf waarin zij uitblinken. Scholen kunnen zich op verschillende concepten richten. Iedere school is uniek.

Het volledige strategisch beleidsplan is te downloaden op de Stopoz-website.

In tabel 4 staan de leidende speerpunten van 2016.

1.6 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheids-prioriteiten)

Kleine scholen

De kwaliteit van onderwijs op een kleine school is een belangrijk thema. Leerkrachten geven les aan combinatieklassen met leerlingen van verschillende niveaus. De werkdruk wordt hierdoor hoger en de kwaliteit van het onderwijs komt zo onder druk te staan.

Stopoz vindt dat de kwaliteit van het onderwijs op de school het uitgangspunt moet zijn en niet welk leerlingenaantal het juiste is. Belangrijkste vraag daarbij is of de school in staat is om kwalitatief onderwijs te realiseren binnen de beschikbare middelen en formatie.

Stopoz heeft (op de teldatum 1 oktober 2016) twee scholen met een leerlingenaantal onder de 120, een school in de gemeente Zandvoort en een school in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Opleiden, ontwikkelen en onderzoeken

De ambitie van de PO-Raad is dat iedere school in het primair onderwijs brede

schoolteams kent met bekwame leraren die hun instructie op diverse leerlingen kunnen afstemmen en tegelijkertijd allemaal ook een eigen expertise hebben. Dit is ook een belangrijk speerpunt bij Stopoz. Waar de ene leraar zich extra ontwikkelt in het lesgeven aan kinderen met een taalachterstand, kan de ander onderzoeksvaardigheden meebrengen. Het delen van elkaars kennis en kunde geven we vorm in de Stopoz kennisbasis. De afgelopen jaren heeft Stopoz met de Pabo intensief samengewerkt als opleidingsschool. De komende jaren zal de samenwerking van de kennisuitwisseling centraal staan en het verder ontwikkelen van een professionele leergemeenschap.

1.7 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) betekent voor Stopoz dat we naast het streven naar een goede kwaliteit van het onderwijs, rekening houden met het effect van onze activiteiten op het milieu, en oog hebben voor de menselijke aspecten binnen en buiten Stopoz.

In ons beleid staan drie concrete doelstellingen opgenomen als het gaat om het milieu:

- Het verbeteren van het binnenklimaat en/of het besparen en opwekken van energie.
- Bij renovatie/nieuwbouw wordt duurzaamheid meegenomen in het programma van eisen.
- Het beter scheiden van diverse afvalstromen en letten op kopieerkosten.

Binnen de gemeente Heemstede heeft een school meegedaan aan de Energy Challenges. Dit is een project waar gedrag en techniek samenkomen en leerlingen het verschil maken. Leerlingen voeren op eigen wijze campagne voor energiebesparing en duurzaamheid op school en omgeving.

Met betrekking tot het personeel zijn onderstaande doelstellingen leidend:

- Zorgdragen voor een divers personeelsbestand.
- Groene regelingen voor personeel verder uitbouwen, er is een fietsregeling.
- Opleiden in de school, werkervaring opdoen aankomende leerkrachten.
- Sociaal en zakelijk ondernemen met Paswerk, detachering conciërges via Paswerk.

De scholen werken al jaren samen met Paswerk. Het motto: niet kijken naar wat niet kan maar vooral kijken naar wat wel kan of hoe het anders kan. Er zijn passende functies die prima ingevuld kunnen worden door medewerkers van Paswerk en met succes. Waarbij altijd wordt uitgegaan van een win-win situatie voor alle partijen.

2. Governance

2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

Stopoz hanteert vanaf september 2016 het raad van toezichtmodel. De raad van toezicht heeft in dit model primair een toezichthoudende en adviserende functie.

In het reglement raad van toezicht is vastgelegd op welke wijze de raad van toezicht van de Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland wenst te functioneren, mede voor wat betreft haar relatie met het college van bestuur (CvB), de scholen van Stopoz en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van Stopoz.

De raad van toezicht verantwoordt zich over haar wettelijke taken in een apart verslag.

2.2. Verslag van de activiteiten van het bestuur

Het bestuur kwam in 2016 elf maal bijeen. Van januari tot en met juli 2016 bestuur en algemeen directeur en vanaf

september 2016 college van bestuur (nieuw bestuursmodel).

In tabel 5 de belangrijkste onderwerpen van gesprek.

Datum	Belangrijkste besproken onderwerpen
27-01-2016	Werkwijze en fasering interne audits Zorgstructuur en leerlingbegeleiding Jubileum/afscheid Planmatig en dagelijks onderhoud Plan van aanpak bestuursopdracht
24-02-2016	Terugkoppeling interim controle Kwartaalrapportage 4 Inspectierapporten Plan van aanpak algemeen directeur
23-03-2016	Concept jaarverslag/jaarrekening 2015 Accountantsverslag 2015
20-04-2016	Management rapportage nieuwe stijl Bestuursformatieplan 16-17 RTC deelname
25-05-2016	Management rapportage 1 Kadernotitie onderwijsontwikkeling Overzicht personele fte en kosten
29-06-2016	Uitwerking organisatie RvT, CvB, GMR
Vergaderingen	Vanaf september 2016 College van bestuur
07-09-2016	Concept managementstatuut Concept reglement directieoverleg Management rapport 2 (jan-juli) Troa dag ICT Financieel beleidsplan 16-19
28-09-2016	Notitie mobiliteit Personeel in kaart Implementatieplan RvT model
28-09-2016	Notitie mobiliteit Personeel in kaart Implementatieplan RvT model
26-10-2016	MJOP herijking Notitie uitdagend en toekomstbestendig onderwijs
23-11-2016	RBO onderwijsmonitor Aanpassing ziekteverzuimbeleid Prestatie indicatoren bestuurder
14-12-2016	Beleidsnotitie ICT Stopoz kennisbank Startdocument werkgroep PR & Communicatie

tabel 5: belangrijkste onderwerpen van gesprek

Onderwerp	Datum	Besluit
Beleid Jubileum en afscheid	27-01-2016	Vastgesteld
Jaarplan onderhoud 2016	27-01-2016	Vastgesteld
Opdracht interim controle	24-02-2016	Vastgesteld
PvA bestuursopdracht	24-02-2016	Vastgesteld
SBP 2016-2020	23-03-2016	Vastgesteld
Jaarverslag/jaarrekening 2015	20-04-2016	Voorgenomen besluit
Jaarverslag/jaarrekening 2015	29-06-2016	Vastgesteld
Managementstatuut	07-09-2016	Voorgenomen besluit
Reglement Directieoverleg	07-09-2016	Voorgenomen besluit
Financieel beleidsplan 16-19	28-09-2016	Vastgesteld
Praktijkopleider investering 2x 0,2 fte	26-10-2016	Vastgesteld
Notitie toekomstbestendig onderwijs	23-11-2016	Vastgesteld
Aangepast verzuimbeleid 2016-2018	14-12-2016	Vastgesteld
Managementstatuut	14-12-2016	Vastgesteld
Reglement Directieoverleg	14-12-2016	Vastgesteld

tabel 6: Register van besluiten bestuur Stopoz in 2016

2.3 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt

Stopoz past de Code Goed bestuur 2012 van de Brancheorganisatie PO-Raad onverkort toe in het streven naar goed bestuur en het afleggen van openbare verantwoording over het beleid en de activiteiten. Kern van deze code is de heldere afbakening tussen de taken bestuur en intern toezicht. Ook is vastgelegd dat een bestuur verantwoording over zijn optreden moet afleggen aan belanghebbenden die te maken hebben met de organisatie.

Aandachtspunten van het intern toezichtsorgaan zijn:

- de kwaliteit van het door de organisatie geboden onderwijs;
- rechtmatig en integer bestuur en beheer van de organisatie;
- rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van middelen;
- naleving van de code.

De code wordt gehanteerd volgens het 'pas toe of leg uit-beginsel', wat betekent dat de bepalingen uit deze code worden toegepast, of, waar dit niet gebeurt, in de jaarlijkse verantwoording gemotiveerd wordt uitgelegd waarom is afgeweken. Ontwikkelingen op het terrein van governance worden continu gevolgd.

2.4 Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop

Eind 2016 is een concept klokkenluidersregeling intern besproken. De regeling wordt in het begin van 2017 vastgesteld.

2.5 Wijze waarop de horizontale verantwoording wordt ingevuld

Anders dan bij verticale verantwoording is er bij horizontale verantwoording geen

sprake van een hiërarchische relatie. Het behoort tot de Code Goed bestuur in het primair onderwijs om betrokkenen (stakeholders) te informeren. Die horizontale verantwoording kreeg bij Stopoz in het verslagjaar op verschillende manieren gestalte.

Informatievoorziening aan RvT en GMR

De informatievoorziening naar de raad van toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad wordt aangeleverd conform de planning en control cyclus.

In tabel 7 het overzicht van de P&C cyclus per schooljaar

Informatievoorziening naar de gemeente

Er vindt twee keer per jaar een overleg plaats met de raad van toezicht, het college van bestuur en de wethouders van de vier gemeenten. Daarnaast worden de begroting met de meerjarenbegroting en het jaarverslag met de jaarrekening en het verslag van de raad van toezicht aan de gemeente verstrekt. In het overleg worden de managementrapportages besproken en de lopende ontwikkelingen.

Informatievoorziening aan ouders

Scholen maken op verschillende manieren duidelijk dat zij veel waarde hechten aan de mening en visie van de ouders. Door inspraak te verlenen, informatie te verstrekken, oudergesprekken, ouderavonden en onderwijsbijeenkomsten te organiseren en een klachtenregeling in stand te houden. Scholen verantwoorden zich via Scholen op de kaart over hun onderwijs en resultaten.

Ouders kunnen op tal van manieren de informatie verkrijgen die zij willen hebben. Door in gesprek te gaan met de groepsleerkracht (al dan niet tijdens een 10-minutengesprek), de intern begeleider of de directeur. Het bezoeken van

	Inhoud	Planning
1.	Scholen maken leerling prognose en investeringsprogramma. Wordt bovenschools geconsolideerd.	Juni/juli
2.	Managementrapportage 2	augustus
3.	Concept school(meer)jaarbegroting	september
4.	Bespreken school(meer)jaarbegroting met hoofd bedrijfsvoering/ controller door directeuren	1e helft oktober
5.	Concept Stopoz-begroting bespreken in Fin. commissies	2e helft oktober
6.	Voorlopig vaststellen begroting Stopoz CvB; verzoek advies GMR	2e helft oktober
7.	Managementrapportage 3	november
8.	Goedkeuring begroting Stopoz RvT	november
9.	Definitief vaststellen begroting Stopoz	december
10.	Financieel-administratieve afsluiting voorgaand kalenderjaar	februari
11.	Managementrapportage 4	februari
12.	Concept bestuursformatieplan; verzoek instemming GMR	maart
13.	Intern bespreken financieel en inhoudelijk jaarverslag	april, mei
14.	Formatieve planning nieuwe schooljaar gereed	april
15.	Managementrapportage 1	april
16.	Vaststelling bestuursformatieplan door CvB	mei
17.	Vaststellen geconsolideerd jaarverslag/jaarrekening RvT	mei

tabel 7: Overzicht van de P&C cyclus per schooljaar:

centrale thema-ouderavonden. Het raadplegen van de website van de school, de schoolgids, het schoolplan of de digitale weekbrief en via WhatsApp of Facebook.

Voor het geval zij zich bij een klacht onvoldoende gehoord voelen, kunnen zij contact leggen met de interne vertrouwenspersoon van de school. Deze is er behalve voor de ouders zeker ook voor onze leerlingen. Ten slotte kunnen zij hun mening geven bij een oudertevredenheidsonderzoek.

Klachtenregeling

Ouders die menen dat zij reden hebben om te klagen, kunnen gebruikmaken van de klachtenregeling van Stopoz. Afhankelijk van de soort klacht verleent

de interne vertrouwenspersoon van de school ondersteuning en verwijst door, zo nodig naar de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon is iemand die onafhankelijk onderzoekt bemiddelt en/of adviseert. Meestal gaat het om de wat zwaardere klachten.

Ook kan het bestuur de externe vertrouwenspersoon om een oordeel of advies vragen, zodat het vertrouwen tussen het bestuur en de betreffende partijen niet geschaad wordt. Als het niet lukt om samen tot een oplossing van het probleem te komen, al dan niet via mediation, kunnen ouders zich wenden tot de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs, waarbij onze stichting is aangesloten.

Medezeggenschap

Elke school van Stopoz heeft een eigen Medezeggenschapsraad (MR). De MR, met daarin personeelsleden en ouders, denkt en beslist mee over alle belangrijke zaken van de betreffende school. Elke MR schrijft een jaarverslag met daarin opgenomen alle belangrijke punten die in dat jaar zijn gepasseerd.

Naast de medezeggenschapsraad op schoolniveau is er voor de Stopoz-scholen een overkoepelende Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). De GMR gaat over zaken die alle scholen van Stopoz aangaan. Zo beslist de GMR bijvoorbeeld mee over het kwaliteitsbeleid, het personeelsbeleid en het financieel beleid van Stopoz. De GMR vergadert zeven keer per jaar. De GMR bestaat uit ten minste negen ouderleden en negen personeelsleden, elk afkomstig uit de negen scholen van Stopoz. De GMR heeft een jaarverslag 2016 opgesteld. Dit verslag is in te zien via de website van Stopoz.

Behandelde onderwerpen van de GMR in 2016:

- Accountantsverklaring
- Het reglement College van bestuur
- Strategisch beleidsplan 2016- 2020
- Jaarverslag 2015 en jaarrekening 2015
- Managementstatuut
- Beleid toekomstbestendig onderwijs
- Begroting 2017 en meerjarenbegroting 2017-2021
- Financieel beleidsplan 2016-2019
- Besluit tot deelname coöperatieve vereniging RTC De Beurs
- Reglement directieoverleg
- Managementrapportages
- Implementatieplan en voortgang RvT model
- Notitie voortgang scholing en professionaliseringsbeleid
- Ziekteverzuimbeleidsplan
- Klokkenuidersregeling Stopoz
- Stopoz beleidsagenda realisatie 2016 en beleidsagenda 2017

Aandachtspunt voor komend jaar: voor de GMR zelf, het uitwerken van een visie en een missie. Medezeggenschap is een zaak van alle partijen op school: bevoegd gezag, management, personeelsleden, ouders en leerlingen. Ook zal de GMR het medezeggenschapsstatuut en het medezeggenschapsreglement aanpassen.

3. Onderwijs

3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

Leerlingenaantallen

Tabel 8 laat de ontwikkeling zien van de leerlingenaantallen bij Stopoz.

De 1 oktober tellingen van de jaren 2014, 2015 en 2016 zijn definitief, zijn vastgelegd in BRON en gelden voor de bekostiging. De directeuren hebben een prognose gemaakt van de jaren 2017 tot 2019.

We zien dat het totale aantal leerlingen van Stopoz in 2016 met 31 kinderen gedaald is ten opzichte van 2014. In 2016 daalde het totale aantal met 12 leerlingen. De terugloop van het aantal leerlingen doet zich vooral voor op de Sparrenboschool, Voorwegschool en Bornwaterschool. In deze scholen kan de krimp ten dele worden verklaard door demografische krimp in het dorp.

De Julianaschool is veruit de grootste school binnen Stopoz. Na een periode van krimp tot 2014 is het aantal leerlingen weer gegroeid tot boven het aantal

van 2012 (421). De Crayenesterschool groeit eveneens, er zijn 20 leerlingen meer ten opzichte van 2012 (361). De Margrietschool is de kleinste school, met in 2016 116 leerlingen. Dit is iets meer dan in 2014, het jaar waarin de school iets meer dan 100 leerlingen had. De prognoses voor de komende twee jaar laten Stopoz-breed een stijging zien en vanaf 2019 een stabilisatie van rond de 2250 leerlingen. In 2016 is een traject gestart waarin we kijken naar het totale palet van scholen in de regio en de positie van Stopoz daarin. Uiteraard is het aantal leerlingen daarbij ook van belang.

Curriculumontwikkeling

In het strategisch beleidsplan 16-20 hebben wij vastgesteld dat onderwijsontwikkeling binnen de scholen begint bij het formuleren van criteria voor een brede ontwikkeling en talentonderwijs. De Stopoz-scholen willen beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van leerlingen, leerlingen intrinsiek motiveren en stimuleren om binnen de leergebieden vakoverstijgend bezig te zijn, eigen doelen te stellen, te reflecteren en te werken aan concrete oplossingen voor vragen en problemen die zich voordoen binnen de brede vorming

	def 2014	def 2015	def 2016	progn 2017	progn 2018	progn 2019
Duinroos	109	116	129	132	131	125
Hannie Schaftschool	211	224	219	222	228	219
Sparrenboschool	178	155	151	148	149	150
Vondelschool	359	353	347	347	347	347
Julianaschool	402	422	431	439	441	439
Bornwaterschool	181	182	170	174	173	176
Crayenesterschool	375	381	381	400	400	400
Voorwegschool	342	306	285	280	280	279
Margrietschool	103	102	116	122	121	115
Totaal	2.260	2.241	2.229	2.264	2.270	2.250

tabel 8: Ontwikkeling van de leerlingenaantallen bij Stopoz

“oriëntatie op mens en wereld en jezelf” (concreet: natuur en techniek, mens en maatschappij, kunst en cultuur en burgerschap).

In 2016 hebben de Stopoz scholen zich georiënteerd op nieuwe methodes en nieuwe werkwijzen die de leerlingen meer voorbereiden op het leren in de 21ste eeuw.

De Stopoz-scholen willen leerlingen op verschillende, nieuwe en verfrissende manieren laten werken binnen de leergebieden in een doorlopende lijn van groep 1 t/m 8, met het digitale schoolbord, online opdrachten, mindmaps e.d.

Een aantal scholen heeft gekozen voor de geïntegreerde methodes van Topondernemers en Vier keer wijzer.

Ambitie en profilering

Elke school heeft een ander profiel. Naast vakoverstijgend werken binnen de leergebieden maken de scholen nog twee eigen keuzes waarin zij zich willen onderscheiden. We gebruiken hiervoor de verschillende onderdelen. De scholen kunnen zich onderscheiden door:

- Een bijzonder onderwijsaanbod (o.a. vakoverstijgend en uitdagend aanbod, talentontwikkeling, kunst en cultuur, mediawijs)
- Een bijzondere onderwijsaanpak (o.a. TOM onderwijs, groep overstijgend werken, maatwerk en eigenaarschap leerlingen)
- Een bijzonder sociale maatschappelijke oriëntatie (o.a. samenwerking met de omgeving, vormen van burgerschapsonderwijs, ouderbetrokkenheid)
- Een bijzondere schoolorganisatie (o.a. bijzondere aandacht voor teamontwikkeling, professionele en stimulerende cultuur)

De Vondelschool en de Julianaschool hebben in 2016 hun visie aangescherpt en een nieuw visiedocument geschreven waarin duidelijk wordt welke keuzes de school gaat maken de komende jaren. De Voorwegschool heeft als extra profiel mediawijsheid en is bezig met het invoeren van taakspel. De Sparrenboschool wil zich onderscheiden op het gebied van een vernieuwende organisatie van het onderwijs.

De komende jaren zullen alle scholen hun ambities en profilering verder uitwerken.

3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

De Stopoz-scholen maken nieuwe keuzes om ervoor te zorgen dat kinderen goed deel kunnen nemen aan de 21e eeuw. Toekomstgericht onderwijs maakt leerlingen digitaal vaardig en ‘mediawijs’. Leerlingen kunnen werken aan hun persoonlijke ontwikkeling en naast een vaste kern van kennis en vaardigheden, is er ruimte voor verdieping en verbreding op basis van hun capaciteiten en interesses. Taal en rekenen blijft voor alle leerlingen essentieel. Engels is als wereldtaal onmisbaar. De persoonlijke ontwikkeling van leerlingen én maatschappelijke en sociale vaardigheden (burgerschap) krijgen meer aandacht. Beweging en expressie zijn van groot belang. Door leerstof over de grenzen van vakken heen aan te bieden ontstaat er een samenhangend onderwijsaanbod waarin verschillende lesstof voor leerlingen logisch bij elkaar komt.

Onze scholen en leraren maken keuzes die passen bij hun profiel en hun visie. Leraren zijn daarbij belangrijke sleutelfiguren, zij geven individueel en met hun team vorm aan het onderwijs. Leerkrachten kunnen meer doen om hun leerlingen te activeren en te motiveren, bijvoorbeeld door middel van leerlinggericht lesgeven. De nieuwe rol van de leerkracht is ervoor te zorgen dat alle leerlingen actief deelnemen.

Schoolleiders hebben een eigen rol, ze ontwikkelen ambities: ze hebben een droom met een deadline. Ze kunnen hun team inspireren, creëren een omgeving waarin zij het beste uit het team en individuen naar boven halen. Zij geven vorm aan een cultuur vorm waarin medewerkers intrinsiek gemotiveerd werken en worden gestimuleerd tot verdere zelfontwikkeling.

Het bestuur biedt de mogelijkheid om vooruit te kijken en te anticiperen. Het bestuur gaat in gesprek over hoe iets zou kunnen, staat open voor feedback en luistert.

3.3 Onderwijsprestaties

Inzicht in de prestaties en andere gegevens van een school helpt ouders en leerlingen bij het kiezen van een geschikte school. De overheid stimuleert daarom openheid over de kwaliteit van scholen. Zo kunnen ouders scholen vergelijken via de website www.scholnopdekaart.nl.

Alle reguliere scholen zijn verplicht een eindtoets af te nemen aan de leerlingen van groep 8. Sinds 2015 mogen de scholen uit verschillende officieel erkende toetsen kiezen. Een aantal scholen blijft de CITO-eindtoets afnemen, maar veel scholen

gebruiken andere eindtoetsen, zoals de IEP toets of Route8. Bijna alle scholen van Stopoz hebben gekozen voor de IEP toets, de Bornwaterschool gebruikt de CITO toets (tabel 9: Overzicht eindtoets).

De opbrengsten van de eindtoets zijn in het schooljaar 2015-2016 positief, de scores van alle Stopoz-scholen liggen boven de ondergrens van de inspectie. Acht scholen scoren boven de bovengrens, één school scoort binnen de onder- en bovengrens.

3.4 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatieve zaken

In 2016 zijn onderstaande activiteiten en resultaten op het gebied van onderwijs behaald (tabel 10).

Eindtoets	CITO	IEP/ CITO
	14-15	15-16
Duinroos	534,6	82,3
Hannie Schaftschool	540,0	83,3
Sparrenboschool	538,1	89,8
Vondelschool	541,7	89,0
Julianaschool	539,1	88,8
Bornwaterschool	540,9	540,3
Crayenesterschool	538,0	88,0
Voorwegschool	538,4	86,2
Margrietschool	539,8	82,8

Bovengrens	
	Boven bovengrens schoolvergelijkingsgroep
	Binnen onder- en bovengrens schoolvergelijkingsgroep
	Onder ondergrens schoolvergelijkingsgroep

tabel 9: Overzicht eindtoets

Curriculum ontwikkeling	Stopoz scholen kenmerken zich door het aanbieden van breed en uitdagend onderwijs. Onze scholen geven op een innovatieve en uitdagende wijze invulling aan de leergebieden binnen hun programma. Zo ontwikkelen leerlingen eigentijdse vaardigheden als onderzoeken en ontwerpen, kritisch denken en samenwerken.	50 % van de scholen hebben zich georiënteerd op nieuwe methodes en nieuwe werkwijzen die de leerlingen meer voorbereiden op het leren in de 21ste eeuw. De scholen maken allemaal uiterlijk in 2017 een keuze en starten met de implementatie. Sparrenboschool - Topondernemers Voorwegschool - Topondernemers De Duinroos - Vier keer Wijzer Hannie Schaftschool - Vier keer Wijzer
Samenwerkend leren	Leerlingen gaan actief aan de slag. Ze discussiëren samen over de leerstof, ze geven elkaar uitleg en informatie en vullen elkaar aan. Zij zoeken samen naar een oplossing en helpen elkaar. De taak van de docent bestaat na het ontwerpen van de leeractiviteit uit het begeleiden van het samenwerkend leren.	De leerkrachten gebruiken meer activerende werkvormen. Er worden allerlei activerende werkvormen gebruikt om de leerlingen te betrekken bij de les. Een aantal scholen is nog bezig met de basis, het toepassen van het directe instructiemodel, de leerlingen worden hierin begeleid door een aangepaste vorm van instructie, uitleg en ondersteuning van de leerkracht. De leerkracht geeft langzamerhand minder ondersteuning en legt de verantwoordelijkheid voor het leren steeds meer bij de leerlingen.
ICT	Stopoz wil met haar ICT-beleidsplan komen tot een goede integratie van ICT binnen het nieuwe onderwijs van de stichting. Met behulp van het ICT-beleidsplan willen we een aantal voorwaarden creëren die de implementatie van ICT binnen elke school mogelijk moet maken.	Er is een ICT-beleidsplan ontwikkeld vanuit ICT coördinatoren en directeuren. Dit plan geeft de beleidskaders aan waarbinnen de scholen hun eigen ICT-beleid kunnen verzorgen.
Uniek profiel	Elke school heeft een ander profiel. Naast vakoverstijgend onderwijs binnen de leergebieden maken de scholen nog twee eigen keuzes waarin zij zich willen onderscheiden. We gebruiken hiervoor de verschillende thema's.	We zijn begonnen met het vakoverstijgend onderwijs (zie onder curriculumontwikkeling). Een aantal scholen heeft al een andere ambitie uitgewerkt. In 2017 volgen de andere scholen.

tabel 10: Activiteiten en resultaten op het gebied van onderwijs in 2016

3.5 Informatie over de toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De toegankelijkheid van een school heeft betrekking op het er mogen en kunnen zijn. Dit vinden wij een uitgangspunt voor iedereen. Dit betekent dat een leerling alle faciliteiten op school kan gebruiken. Fysieke toegankelijkheid: iedere bijzondere leerling vraagt om bijzondere aanpassingen, dit wordt individueel bekeken en in samenspraak met de ouders opgepakt. Digitale toegankelijkheid: voor bijvoorbeeld leerlingen met dyslexie, visuele beperkingen, autisme en auditieve beperkingen gaat dit zowel om technische toegankelijkheid als om toegankelijk taalgebruik. Ook hiervoor geldt dat wij daar waar mogelijk zoveel mogelijk aanpassingen zullen realiseren.

Stopoz heeft een toelatingsbeleid dat:

- willekeur bij aanname van leerlingen uitsluit;
- helderheid biedt over de plaatsing van leerlingen die van een andere school overkomen;
- helderheid biedt voor collegialiteit tussen de Stopoz-scholen;
- houvast biedt aan bestuur, directie, IB-ers en leerkrachten over de te volgen procedure;
- helderheid verschaft aan ouders.

Regelmatig komt het voor dat er meer aanmeldingen zijn dan beschikbare plaatsen. In dat geval vindt toelating plaats op basis van de volgende categorieën:

- kinderen van wie een broertje of zusje reeds op de betreffende school geplaatst is, of waarvan één van de ouders een dienstverband heeft met de stichting;
- kinderen afkomstig van de peuterspeelzaal bij de betreffende school (mits deze bij de betreffende school aanwezig is);
- kinderen wonend in een verzorgingsgebied van de school binnen een bepaalde straal of binnen het postcodebeleid als dat van toepassing is;
- leerlingen uit de randgemeenten;
- alle overige kinderen.

Wanneer het een leerling betreft die extra ondersteuning behoeft:

- de school waar de leerling zich aanmeldt heeft zorgplicht;
- wanneer er sprake is van een leerling uit de eigen regio, en beide scholen geven aan dat het een leerling betreft met extra onderwijsbehoeften, wordt de overstap altijd in overleg met beide scholen en ouders uitgevoerd;
- scholen geven aan dat de begeleiding een substantieel beroep kan doen op ondersteuningsmiddelen vanwege een eventuele verwijzing naar het SO of SBO. De scholen geven dit aan bij het samenwerkingsverband. De verwijzende school blijft nog twee jaar zorgplichtig bij een eventuele verwijzing. De nieuwe school is zelf verantwoordelijk voor de inzet voor extra ondersteuning op school of extern onderzoek.

4. Kwaliteitszorg

4.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

Interne kwaliteitszorg

Interne audits

In 2016 hebben wij een groep leerkrachten en directeurs van Stopoz opgeleid tot auditoren. Zij voeren in teamverband bij elkaar (elkaars school) audits uit. Zij bestuderen daarbij elkaars beleid en resultaten en praten hierover met de directeur, leerkrachten, leerlingen en ouders. In alle gesprekken staat daarbij steeds de systematische Plan-Do-Check-Act (PDCA-)cyclus centraal.

De auditoren voeren op deze wijze bij elkaar een diepgaande analyse uit en adviseren elkaar. Op basis van de analyse en adviezen formuleert de school gericht verbeterbeleid. Dit wordt in de Planning & Control (P&C)-cyclus van de school ondergebracht zodat de uitvoer geborgd is. In tegenstelling tot het systeem van de inspectie staat bij een interne audit de verbeterfunctie dan ook prominent centraal.

Redenen waarom de scholen van Stopoz met het opzetten van een intern auditsysteem starten, zijn:

- de kwaliteit van het onderwijs verbeteren;
- goed in kaart brengen in hoeverre er systematisch aan beleidsontwikkeling, uitvoer, evaluatie en bijstelling gewerkt wordt;
- goed in kaart brengen waar krachten, risico's en verbetermogelijkheden liggen;
- systematisch aan verbeteringen blijven werken;
- kennis beter met elkaar delen. Medewerkers krijgen de kans met collega-professionals inhoudelijk en diepgaand over het vak te praten en van en met elkaar te leren. De auditoren leren vaardigheden die in een professionele verbetercultuur essentieel zijn, zoals systematisch werken volgens de PDCA-cyclus, feedback geven, rapporteren en onderbouwen. Zij kunnen deze vaardigheden ook in hun dagelijkse werk toepassen;
- een politiek-ambtelijke cultuur om buigen in een professionele cultuur;
- van de school een lerende organisatie maken.

WMK PO

Onze Stichting zorgt op systematische wijze voor het verbeteren en/of borgen van de kwaliteit. Hiervoor gebruiken we WMK PO (Werken met Kwaliteitskaarten).

Op basis van onze missie en visie hebben we een aantal beleidsterreinen vastgesteld die we relevant vinden voor onze kwaliteitszorg:

1. Kwaliteitszorg
2. Leiderschap
3. Strategisch beleid
4. Onderwijsleerprocessen
5. Opbrengstgericht werken
6. Klanttevredenheid
7. Personeelsbeleid
8. PR & Marketing
9. Professionele cultuur
10. Documenten
11. Schoolklimaat
12. Zorg en begeleiding
13. De schoolleiders
14. Opbrengsten
15. Communicatie
16. Gebouwen en beheer
17. Financiën en beheer

Inspectiebezoeken 2016	Datum	Oordeel
Voorwegschool	15-01-2016	Basisarrangement
Bornwaterschool	18-01-2016	Basisarrangement
Vondelschool	24-06-2016	Aangepast arrangement

tabel 11: Inspectiebezoeken 2016

Ieder jaar beoordelen de teams een aantal beleidsterreinen met behulp van een Quick Scan. De uitslagen van de beoordeling door de teams worden weergegeven in een rapportage. Tevens diagnosticeert het team jaarlijks het beleidsterrein Opbrengsten.

Ten aanzien van de opbrengsten verzamelt de directie jaarlijks de kengetallen van de scholen. Ook hieruit volgt analyse en het vaststellen van verbeterpunten. We verzamelen kengetallen m.b.t. de eindopbrengsten van de scholen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de tussenopbrengsten.

De verbeterpunten uit een Quick Scan, de diagnoses en de kengetallen worden gebruikt om vorm te geven aan het jaarplan. Het jaarplan wordt gecommuniceerd met het team, de MR en het bestuur. Ieder jaar stelt de directeur (eind september) een jaarverslag op. In het jaarverslag geeft een school aan wat zij gerealiseerd hebben. Als het nodig is om langer aan verbeterpunten te werken, dan wordt dat aangegeven en opgenomen in het nieuwe jaarplan. Het jaarverslag wordt verstrekt aan het bevoegd gezag, de andere directeuren, de teams en de MR.

Monitor Sociale veiligheid

De wet Veiligheid op school verplicht scholen in het primair en voortgezet onderwijs om te zorgen voor de

sociale veiligheid van alle leerlingen. De Stopoz-scholen maken gebruik van een lespakket, een methode of een geïntegreerd programma (bv. Kanjertraining). Elke school maakt hierin een eigen keus.

Een belangrijk element van deze wet is de verplichte monitoring. Daarmee kijkt de school elk schooljaar hoe het staat met de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Scholen zijn verplicht een instrument te kiezen dat ze voor de monitoring sociale veiligheid willen gebruiken. De monitoring moet inzicht geven in de feitelijke en ervaren veiligheid en in het welbevinden van leerlingen. Het is belangrijk dat de school een gestandaardiseerd instrument gebruikt dat valide en betrouwbaar is, en een representatief beeld geeft. De Stopoz-scholen monitoren de sociale veiligheid van de leerlingen jaarlijks vanuit de methode.

In het schooljaar 2016-2017 wordt de monitor sociale veiligheid van WMK breed afgenomen onder leerlingen, ouders en personeel. Een aantal scholen (De Duinroos, Hannie Schaftschool, de Margrietschool en de Bornwaterschool) hebben de monitor afgenomen in 2016. Voor deze scholen geldt dat zij gemiddeld genomen ruim voldoende tot goed scoren bij leerlingen, ouders en personeel. De overige scholen nemen de monitor in het eerste half jaar van 2017 af.

Externe kwaliteitszorg

(tabel 11: Inspectiebezoeken 2016)

Toelichting

De Voorwegschool heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement. Basisschool Bornwater heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement. De kwaliteit van het onderwijs vertoont bij de Vondelschool echter tekortkomingen en is als zwak beoordeeld. Om deze reden kent de inspectie aan de Vondelschool een aangepast arrangement toe. De school valt onder intensief toezicht. Met de inspectie is afgesproken dat de onderwijskwaliteit in juni 2017 weer van voldoende niveau is. De inspectie voert in juni 2017 een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uit om na te gaan of de tekortkomingen zijn opgeheven. Het bestuur heeft een interim directeur aangesteld om met het team alle verbeteringen door te voeren, de verbeteringen zijn per onderdeel opgenomen in een verbeterplan. In november 2016 is de voortgang besproken met de inspectie.

4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Versterking samenhang kwaliteitszorg en schoolontwikkeling

De scholen van Stopoz zullen in de toekomst blijvend aandacht besteden aan het bevorderen van interne kwaliteitszorg, gerelateerd aan schoolontwikkeling.

Naast een brede, systematische en cyclische aanpak van de kwaliteitszorg willen wij een ontwikkeling stimuleren richting lerend vernieuwen als verandingsaanpak.

Belangrijk is een goede dialoog tussen directeur en team waarin innovaties ingebracht kunnen worden vanuit alle geledingen. Teamleden gaan hun deskundigheid verder ontwikkelen en spelen een actieve rol in het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en dragen medeverantwoordelijkheid voor het schoolbeleid. We zullen hiervoor de schoolleiders begeleiden in het benutten van data voor het evalueren en bijsturen van hun beleid, en/of de mogelijkheid om externe deskundigheid daarbij in te huren. Het bestuur zal hier een stimulerende en ondersteunende rol vervullen.

Uitwisseling tussen scholen

Uitwisseling van kwaliteitszorggegevens tussen scholen onderling wordt steeds belangrijker. Het gaat dan over het

bevorderen van een vruchtbare uitwisseling tussen de scholen binnen het eigen bestuur, organisatie van teambetrokkenheid en -dialoog, en uiteindelijk ook van een onderbouwde vergelijking van bereikte resultaten van de verschillende scholen die kan bijdragen aan verdere verbetering van de onderwijskwaliteit.

Rol bestuurder en gesprekken aan de hand van een zelfevaluatie

Het bestuur zal een rol als critical friend of sparring partner voor de directies vervullen bij het nadenken over schoolontwikkeling. Dat vraagt om zowel kennis van wat er op de eigen scholen allemaal speelt, als om actuele deskundigheid op het gebied van onderwijsbeleid en -onderzoek, gecombineerd met een open-kritische houding. De basis voor een systematische kwaliteitsverbetering is onder andere een goede zelfevaluatie. Dat geldt zowel voor het schoolteam dat zijn onderwijsresultaten analyseert en evalueert, als voor het bestuur dat de goede vragen stelt aan en dialoog voert met de school.

Voor het monitoren en de procesbewaking neemt Stopoz deel aan een pilot Riskchanger Procesmonitor. Deze procesmonitor doorloopt de processen van een school. Op basis van een vragenlijst wordt een voortgangsrapport automatisch gegenereerd. In het

dashboard is de belangrijkste stuurinformatie te zien per school. Met de planningsmodule kunnen de audits worden uitgezet en bewaakt.

4.3 Afhandeling van klachten

Klachten die binnenkomen bij de directeur of contactpersoon van een school vormen met regelmaat input voor verbetering. Bij iedere binnengekomen klacht wordt gecheckt of er mogelijk sprake is van 'iets structureels'. Er wordt altijd gekeken of verbeteringen noodzakelijk zijn. Er is op iedere school ten minste één contactpersoon aanwezig, die de klager zo nodig verwijst. De contactpersoon fungeert als eerste aanspreekpunt binnen de school. De contactpersoon signaleert, luistert, beoordeelt in eerste instantie, al naar gelang de aard en ernst van de klacht, of de klager kan worden doorverwezen naar de directeur, het bestuur of de externe vertrouwenspersoon. Het bevoegd gezag beschikt over ten minste één externe vertrouwenspersoon die functioneert als aanspreekpunt bij klachten binnen de school/scholen. De vertrouwenspersoon gaat na of door bemiddeling tot een oplossing kan worden gekomen. De vertrouwenspersoon begeleidt degene met een klacht desgewenst bij de verdere procedure en kan doorverwijzen naar andere instanties.

Er waren in 2016 natuurlijk aandachtsof verbeterpunten die door de scholen zijn opgepakt. Daarnaast zijn er twee klachten bij het bestuur binnengekomen:

- een klacht met betrekking tot het schooladvies van een leerkracht;
- een klacht met betrekking tot de wijze van aanspreken ouder.

De klachten zijn in overleg afgehandeld.

5. Onderzoek

5.1 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek

Leren, ontwikkelen en onderzoeken horen wat Stopoz betreft bij elkaar. We zijn in 2016 gestart om een Stopoz-brede kennisbank te ontwikkelen. Binnen een school werken collega's niet alleen samen als een team, maar leren collega's ook van en met elkaar. Het is een doel van de kennisbank om dat idee van een leergemeenschap te verbreden naar het niveau van de stichting. Wat leer je van collega's op andere scholen en wat heb je ze te bieden? Een belangrijke meerwaarde is het verder ontwikkelen van de eigen expertise binnen Stopoz. We hebben in 2016 door middel van een vragenlijst bij het personeel de expertise op allerlei gebied geïnventariseerd.

Het gaat bij de Stopoz-brede kennisbank niet alleen om kennis overdragen, maar vooral om inspireren en motiveren en het delen van kennis en kunde. De kennisbank is de opwarmer voor de activiteiten in de school en de stichting.

Het gaat om de volgende activiteiten:

- discussiegroepen over het onderwijs

gericht op de toekomst;

- zelf eigen maken van vaardigheden door ontmoeting en van elkaar te leren;
- aanbieden van workshops, cursussen, lezing, onderwijsfilms, e.d.;
- opdoen van ervaring over de grenzen heen;
- kenniskring: het beantwoorden van vragen door praktijkgericht onderzoek.

Begin 2017 wordt een eerste aanbod van workshops en cursussen op de website van Stopoz geplaatst.

Onderzoek

Praktijkgericht onderzoek is belangrijk voor het ontwikkelen van het vak en de beroepspraktijk. Stopoz wil binnen de kennisbasis bijdragen aan deze vorm van kennisontwikkeling. Stopoz is al een aantal jaar als opleidingsschool verbonden aan de Pabo van de Hogeschool Inholland en wil deze samenwerkingsrelatie verder uitbouwen om met studenten en eigen leraren kritisch te reflecteren op de beroepspraktijk en de vraagstellingen vanuit de onderwijspraktijk. Hiervoor wordt een kenniskring ingericht, binnen Stopoz zijn een aantal medewerkers met

een universitaire opleiding die worden uitgenodigd om in de kenniskring te participeren naast een aantal studenten. Ook wordt de verbinding gezocht met een lectoraat of universitaire wetenschappers.

5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

In het strategisch beleidsplan 2016-2020 is de Stopoz-brede kennisbasis opgenomen met een looptijd van vier jaar. Dan zou de Stopoz-brede kennisbank met alle activiteiten moeten draaien.

Wat is de uitdaging voor de Stopoz kenniskring?

Wij willen een scherper beeld krijgen van verschillende vraagstellingen vanuit de onderwijspraktijk. De vragen waarop wij met praktijkgericht onderzoek antwoorden willen zoeken vinden hun oorsprong in de onderwijspraktijk.

Het gaat er nadrukkelijk om dat de onderzoeksvragen vanuit de scholen komen. Alleen op deze manier levert de kennisontwikkeling ook een bijdrage aan het team en de school.

Onze aanpak richt zich op het met elkaar leren en verbinding zoeken met andere externe experts (lectoraten, wetenschappers). Eigen experts en studenten vanuit de opleiding leren binnen een school en delen de ervaring met een schoolteam. Het is belangrijk dat er naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek een bepaalde aanpak, methodiek voor de school wordt ontwikkeld.

De scholen van Stopoz willen de leerlingen uitdagen de wereld om hen heen te ontdekken en te onderzoeken. Binnen de leergebieden is daarom gekozen voor het geïntegreerd aanbieden van natuur, techniek en wereldoriëntatie. Het gaat hierbij niet om het leren in losse onderdelenvakken, maar het aanleren van een onderzoekende houding.

Bij ontdekkend leren onderzoeken

voeren leerlingen onderzoek uit op basis van (eigen gestelde) onderzoeksvragen, of ontwerpen ze oplossingen voor geconstateerde problemen of behoeftes. Het is een onderwijsleerstrategie die sterk een beroep doet op de vaardigheden van het leren in de 21e eeuw.

6. Internationalisering

6.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering

Stopoz wil binnen de kennisbasis ervaring gaan opdoen over de grenzen heen. Wij staan nog aan het begin, we willen in 2017 de doelen bepalen en uitwerken hoe we die doelen willen bereiken. Dit wordt vastgesteld in een actieplan met concrete punten voor de planperiode tot 2020. Stopoz heeft binnen het ontwikkelbudget van het strategisch beleidsplan middelen vrij gemaakt hiervoor. De coördinator van de kennisbank zal alle scholen van Stopoz hierin kunnen faciliteren.

Het over de grenzen heen beleid heeft betrekking op:

- het opnemen van internationalisering in het lesprogramma van de leerlingen;
- het professionaliseren van de medewerkers;
- het kijken over de grenzen heen door studiereizen.

Begin 2017 neemt een directeur van Stopoz deel aan een studiereis georganiseerd door het AVS naar Zweden, Estland en Finland. Deze reis, 'De Noordse Driehoek', is een kennismaking met drie onderwijssystemen die al jarenlang hoog scoren op de PISA-ranglijst. De directeur deelt zijn ervaring met de andere directeuren in het directieoverleg en er verschijnt een verslag van de reis in de nieuwsbrief. Binnen het samenwerkingsverband is er een mogelijkheid voor leerkrachten om leerkrachten in Vietnam te ondersteunen op het centrum voor kinderen met autisme en lichamelijke handicaps. Er zijn al leerkrachten van Stopoz mee geweest op deze reis.

6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering

Voor Stopoz ligt de opdracht voor internationalisering in de voorbereiding van leerlingen op de internationaliserende samenleving. Internationaliseren is samen met de leerlingen 'over grenzen heen kijken', zodat hun wereld wordt vergroot. Door leerlingen op jonge leeftijd te laten kennismaken met de internationale en interculturele samenleving, krijgen zij een breder perspectief en worden de leerlingen toegerust op het functioneren in deze samenleving. Hiervoor is het noodzakelijk om de professionalisering van de leerkrachten te bevorderen en het lesprogramma op onze scholen te verrijken.

In het woord wereldschool komen het oriënteren op andere samenlevingen, de aandacht voor taal, kunst en cultuur en burgerschap samen.

Dit krijgt verder vorm in:

- vroeg vreemde talen onderwijs;
- internationaal georiënteerde leerinhouden (integratie van taal, kunst en cultuur en burgerschapsonderwijs);
- uitwisseling over de grens.

7. Personeel

7.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis

In juni 2016 is na een projectfase van bijna een jaar het Regionaal Transfercentrum Primair Onderwijs in de regio Haarlemmermeer, Zuid-Kennemerland en omgeving' gestart. De naam van deze coöperatieve vereniging is 'RTC De Beurs'. Stopoz is als deelnemer bij deze vereniging aangesloten.

RTC De Beurs heeft primair ten doel de belangen van haar leden te behartigen op het terrein van werkgelegenheid, arbeidsmobiliteit en voorziening in tijdelijke (vervangings-)vacatures.

Binnen het RTC wordt in samenspraak met alle besturen een vervangingsbeleid geformuleerd en uitgevoerd. Doelstelling van deelname aan het RTC is de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen en te stimuleren. Het RTC beheert al het regelwerk rondom vervangingen voor de scholen. Stopoz heeft een matcher in dienst die aan de hand van de aanvraag in vervangingsmanager (de directeur zet de aanvraag in het systeem) een vervanger gaat zoeken.

7.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. personeel

Personeel in kaart

De personeelsopbouw van de scholen is in 2016 onderzocht met het oog op een evenwichtige personeelsopbouw en meer diversiteit in de teams qua leeftijd, ervaring, achtergrond, etc. Op basis van dit onderzoek worden kritische prestatie indicatoren geformuleerd m.b.t. opleidingsniveau, specialisaties, functiemix, ziekteverzuim, registratie en mobiliteit. Met de directeuren wordt op schoolniveau gekeken naar versterking van het team met betrekking tot bovenstaande onderdelen. Het ontwikkelen en monitoren van de personeelsopbouw en versterking van de schoolteams zal in de hele planperiode tot 2020 worden gestimuleerd en gevolgd.

Ziekteverzuim

Het in 2016 aangepaste ziekteverzuimbeleidsplan is een actuele versie van het plan van maart 2008 en dient ter overbrugging van de periode van 2016 tot 2018. Gezien de wijzigingen in de

Ziektewet en de steeds verder afnemende rol van het Vervangingsfonds, is binnen Stopoz in 2016 een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van een eventuele overstap naar Eigen Risicodragerschap (ERD) Ziekteverzuim. In de loop van 2017 zal duidelijk zijn welke keuze hierin gemaakt gaat worden.

Stopoz kennisbank: uitwisselen van kennis en kunde

We zijn in 2016 gestart om een Stopoz-brede kennisbank te ontwikkelen. Binnen een school werken collega's niet alleen samen als een team, maar leren collega's ook van en met elkaar.

De eerste stap van de Stopoz Kennisbank is het aanbieden van een aantal relevante brede scholingsactiviteiten, zodat er verschillende leerkrachten vanuit verschillende scholen scholing met elkaar volgen. Met input vanuit het directie-overleg is in 2016 een aanbod samengesteld. In 2017 start een eerste scholingstranche, de volgende in sept/okt 2017. Daarnaast gaan we eigen medewerkers die een directie- of IB functie ambiëren werkervaring laten opdoen, zij worden begeleid door ervaren directeuren/IB-ers.

Mobiliteitsbeleid

Alle Stopoz-scholen zetten in op verschillende vormen van mobiliteit: interne- (eigen school, andere school), externe- (buiten Stopoz), waar mogelijk verticale- (andere functie) en horizontale- (dezelfde functie andere school).

Leidraad hierbij: de collectieve ambities per school. Leerkrachten kunnen zich inzetten als invalkracht bij Stopoz-scholen en/of soms bij scholen elders. Dankzij de deelname van Stopoz in het Regionale Transfercentrum krijgen leerkrachten de gelegenheid bij andere schoolbesturen in de regio in te vallen of te gaan werken.

Kengetallen 2016

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage (tabel 12) Stopoz-breed is conform de doelstelling. Het ziekteverzuimpercentage is in de zomermaanden (augustus, september laag, de piek zit in de eerste vier maanden van het kalenderjaar. Dit past in het landelijke beeld van verzuim in het onderwijs.

De formatie (tabel 13) eind 2016 (december) is conform bestuursformatieplan '16-'17. In augustus is een daling van het aantal formatieplaatsen met 2,5 fte gerealiseerd. Dit was noodzakelijk om de dalende baten in relatie tot de daling van het aantal leerlingen op te vangen.

Het percentage LB leerkrachten is gedaald (tabel 14) door vertrek van medewerkers. Dit wordt in het eerste halfjaar van 2017 hersteld. Naar verwachting zal in 2017 het streefdoel worden gerealiseerd.

7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Schoolleiders

Het wordt steeds moeilijker vacatures voor schoolleiders in het primair onderwijs (tijdig) in te vullen. De aanwas van nieuwe schoolleiders blijft sterk achter. Uit onderzoek van de AVS blijkt dat scholen het afgelopen schooljaar veel moeite hadden om vacatures voor directeuren tijdig in te vullen.

Stopoz heeft een beleid geformuleerd om eigen potentiële directeuren tijdens en na de opleiding tot schoolleider intern werkervaring te laten opdoen. Tijdens de schoolleidersopleiding loopt een directeur in opleiding (DIO) mee met een ervaren directeur en neemt een aantal taken van de directeur over. De ervaren directeur ondersteunt de DIO als coach en geeft instructie en begeleiding. Tussentijds vindt een

Verzuimpercentage (streefdoel <6%)												
2016 01	2016 02	2016 03	2016 04	2016 05	2016 06	2016 07	2016 08	2016 09	2016 10	2016 11	2016 12	TOT
7,08	8,42	7,10	7,28	6,34	5,37	5,70	3,17	2,97	4,94	5,31	6,92	5,90
1e half jaar 2016: 6,93						2e half jaar 2016: 4,80						

tabel 12: Verzuimpercentage

Formatie (vast en tijdelijk) (streefdoel: 130 fte)		Totaal	
Scholen totaal	Bezetting (wtf)	129,33	Excl. vervanging
Margrietschool	Bezetting (wtf)	7,84	
Sparrenboschool	Bezetting (wtf)	11,12	
Hannie Schaftschool	Bezetting (wtf)	11,42	
Duinroos	Bezetting (wtf)	9,15	
Crayenesterschool	Bezetting (wtf)	19,87	
Voorwegschool	Bezetting (wtf)	17,48	
Bornwaterschool	Bezetting (wtf)	10,60	
Julianaschool	Bezetting (wtf)	23,64	
Vondelschool	Bezetting (wtf)	18,21	

tabel 13: Formatie (vast en tijdelijk)

Functiemix - Januari 2016 (Streefdoel: 56/44)		
Schaal	WTF	% WTF
LA	65	59
LB	45	41
Totaal	110	100,00
Functiemix - December 2016 (Streefdoel: 56/44)		
Schaal	WTF	% WTF
LA	65	60
LB	42	40
Totaal	107	100,00

tabel 14: Functiemix

ontwikkelingsgericht assessment plaats om de sterke en de leerpunten in kaart te brengen, zodat de coaching en begeleiding daarop kunnen worden aangepast. Na de schoolleidersopleiding kan de directeur intern solliciteren naar een functie als directeur en worden de opleidingsjaren meegenomen als werkervaring.

Intern begeleider

De functie van de intern begeleider in het onderwijs verandert. De IB-er komt steeds meer in de rol van coach, in combinatie met de functie van frontoffice richting zorg. De taak is sterk aan het veranderen. Waar de IB-er voorheen vooral tijd besteedde aan indicatiestellingen en -aanvragen wordt tegenwoordig steeds meer beroep gedaan op de coachingsvaardigheden.

Veel van het werk wordt overgedragen aan de verantwoordelijkheid van de leerkracht. De nieuwe taak is veel meer het ondersteunen van teams bij de implementatie van nieuwe ontwikkelingen. Ook is de IB-er niet langer degene die zegt wat er moet gebeuren met zorgleerlingen, maar meer de sparringpartner voor de leerkracht, de deskundige die je intern kunt raadplegen. Stopoz wil binnen de kennisbank ruimte creëren voor IB-ers om expertise te delen en cursussen te volgen. Ook willen we het netwerk van de intern begeleiders versterken door het faciliteren van een aantal ervaren IB-ers en meer contact met het directieteam.

Onderwijs van de toekomst

Onze ambitie: leerkrachten uitdagen en faciliteren in de dagelijkse lespraktijk om het onderwijs beter te maken. Het uitgangspunt is dat de leerkracht de spil van alle onderwijsverbetering is. Dit betekent dat steeds meer de nadruk komt te liggen op ontwikkelen en verbeteren.

Stopoz investeert daarom in de Stopoz-brede kennisbank waarin leraren met elkaar verschillende activiteiten (workshops, discussie, onderzoek, internationalisering, e.d.) kunnen ondernemen. De Stopoz-scholen willen onderling meer uitwisselen en met spionnen gaan werken. Een spion is een leerkracht die bij een andere school interessante ontwikkelingen ziet en deze meeneemt naar de eigen school.

7.4 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Ons beleid is gericht op het voorkomen van ontslag. In de regeling gesprekscyclus staat dat er met iedere medewerker ieder

jaar een jaargesprek wordt gehouden. Hierbij gaat het om een terugblik op het functioneren in het afgelopen jaar, maar ook om afspraken te maken over het functioneren in het komende jaar.

Bij dit laatste kan gedacht worden aan persoonlijke ontwikkelingsplannen, algemene inzetbaarheid, maar ook aan het op peil houden van de verplichte registratie.

We hebben afscheid genomen van enkele collega's van wie de functie die zij bekleedden niet meer paste bij hun situatie. Met hen is een beëindigingsovereenkomst afgesloten.

De begeleiding van collega's die een uitkering ontvangen na ontslag wordt gedaan door de HR adviseur.

8. Huisvesting

Sinds 1 januari 2015 valt het buitenonderhoud onder verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Dit betekent dat het beheer en exploitatie van schoolgebouwen onder de volledige (financiële) verantwoordelijkheid valt van schoolbesturen. De taak van de gemeente beperkt zich op hoofdlijnen tot nieuwbouw, uitbreiding, 1e inrichting, schade, vandalisme, verzekeringen en groot onderhoud van gymzalen.

De basisscholen van Stopoz zijn in een viertal gemeenten gevestigd, namelijk de gemeenten Bloemendaal, Heemstede, Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Zandvoort. Het beleid van deze gemeenten, voor wat betreft onderwijs-huisvesting, is vastgelegd in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Deze verordening is gebaseerd op de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Dit betekent dat de methodiek en systema-

tiek voor onderwijshuisvesting van de verschillende gemeenten overeenkomt.

Alle gemeentebesturen worden verplicht om in samenspraak met de schoolbesturen een integraal huisvestingsplan (IHP) voor ten minste vijftien jaar vast te stellen.

Het IHP wordt in de wet opgenomen als onderdeel van het op overeenstemming gericht overleg en neemt daarbij de

plaats in van de bestaande jaarcyclus. De gemeentelijke zorgplicht voor onderwijs-huisvesting kan daardoor worden ingevuld door besluitvorming op basis van het IHP of door middel van volledige doordecentralisatie.

Alle schoolbesturen zijn verplicht een meerjarig onderhoudsplan (MOP) per schoolgebouw vast te stellen en voor de uitvoering daarvan middelen te reserveren (een voorziening te vormen).

8.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende de huisvesting

Nieuwbouw IKC Haarlemmerliede en Spaarnwoude

De Margrietschool is gevestigd in de kern Halfweg, gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. De school krijgt nieuwbouw. Er wordt een Integraal Kind Centrum (IKC) inclusief gymzaal in het centrum van Halfweg gebouwd, waarin de drie huidige scholen worden gevestigd. Eind november 2016 heeft de gemeenteraad besloten om een investeringskrediet beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Integraal Kind Centrum (IKC) op het Margrietplantsoen.

Een IKC wordt gekenmerkt door de volgende vijf punten:

- Eén organisatie, één aanspreekpunt, één team, één management, één ongedeelde klantengroep.
- Voor ieder kind.
- Verbinding met de wijk, thuisnabij, ruime openingstijden.
- Ruime keuzemogelijkheden.
- Divers ontwikkelingsaanbod, uitgevoerd door een multidisciplinair team.

Het bijzondere aan een IKC is de intensieve samenwerking tussen verschillende partijen. Bij de ontwikkeling van een IKC gaat het niet alleen maar over het toevoegen van extra diensten aan de school. Het is het herontwerp van een organisatie waarin bestaande werksoorten efficiënter en effectiever voor zowel ouders als kinderen als voor organiserende instellingen bij elkaar gebracht worden. Op die manier ontstaat er een model waar de kwaliteit van de dienstverlening en de in te zetten middelen opnieuw op elkaar afgestemd

zijn; niet opnieuw 'opgestapeld' maar fundamenteel opnieuw ontworpen en in elkaar vervlochten.

De meerwaarde van een IKC wordt gekenmerkt door de volgende punten:

- De doorgaande lijn.
- VVE: dekkend aanbod.
- Versterking van de begeleiding van de kinderen en de ouders.
- Combinatiefuncties.
- De multifunctionaliteit van het gebouw.
- Een aanbod aan creatieve en sportieve activiteiten na schooltijd.
- Sociale vaardigheden en respect.
- Een aanbod van zorg en opvoedingsondersteuning in de directe omgeving.
- Versterking van de sociale cohesie.

Meerjarenonderhoudsplan 2017-2026

In oktober 2016 hebben wij ons meerjarenonderhoudsplan herijkt. In het mjob onderscheiden wij twee soorten onderhoud, namelijk dagelijks en planmatig onderhoud. Het dagelijks onderhoud betreft werkzaamheden die variëren van preventief onderhoud (aan installaties) tot kleinschalige reparaties en het verhelpen van storingen. Het planmatig onderhoud wordt gepland met behulp van het MOP. Op basis van de huidige staat van het onderhoud wordt bepaald wanneer in de toekomst en tegen welke kosten het onderhoud of de vervanging dient plaats te vinden.

Voor de komende 20 jaren zijn alle kosten voor de gebouwen in kaart gebracht waardoor Stopoz de voorziening kan onderhouden om de betreffende kosten te kunnen betalen vanuit een sluitende exploitatie. De bestaande onderhoudsvoorziening wordt per 1 januari 2017 ingebracht in de nieuwe voorziening. Vanaf 2017 zal een bedrag van € 385.000 per jaar nodig zijn om al het

onderhoud gedurende 20 jaar te kunnen bekostigen. Dit bedrag is op basis van leerlingaantallen verdeeld over die scholen die in een schoolgebouw zijn gevestigd dat onder de verantwoordelijkheid van Stopoz valt. De jaarlijks begrote onderhoudskosten kunnen worden gevolgd en zullen administratief periodiek in de managementrapportage worden opgenomen.

De kosten voor dagelijks onderhoud zijn ook meegenomen in het nieuwe meerjarenonderhoudsplan. Hieraan wordt nog het tuinonderhoud toegevoegd en verantwoord onder de post dagelijks onderhoud.

Het bovenstaande geldt niet voor twee scholen in Zandvoort die gebruik maken van schoollokalen van de gemeente. Voor deze scholen wordt de ontvangen bekostiging voor materiële instandhouding doorbetaald aan de betreffende stichtingen die verantwoordelijk zijn voor de bedrijfsvoering in en rond de gebouwen.

Het planmatig onderhoud van gymzalen valt onder de zorgplicht van gemeenten. Dit betekent dat voor planmatig onderhoud aan gymzalen aanvragen van een voorziening bij de betreffende gemeente(n) kunnen worden ingediend. De aanvragen dienen jaarlijks te worden ingediend.

8.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting

Op basis van het geprognosticeerde leerlingenaantal blijft het aantal leerlingen macro gezien (stichtingsniveau) gelijk. De verwachting is dat bij twee basisscholen het leerlingenaantal zal afnemen en dat groei wordt verwacht op twee

andere basisscholen. Voor de overige scholen zal het leerlingenaantal stabiel blijven.

Mocht het aantal leerlingen verminderen dan heeft dit gevolgen voor de bekostiging van scholen. Indien het vastgoed (gebouwen) van scholen gelijk blijft neemt het financiële risico toe. Toe- of afname van het aantal leerlingen dient kritisch gevolgd te worden, zodat tijdig maatregelen kunnen worden genomen. Hierbij kan gedacht worden aan verhuur derden of afstoten van gebouwen of delen hiervan. Hiertoe is vanzelfsprekend de gemeente een belangrijke gesprekspartner. Om de financiële risico's van (toekomstige) leegstand te reduceren wordt dit in beeld gebracht en worden er voorstellen en/of maatregelen voorgesteld.

Het binnenklimaat en de energiezuinigheid willen wij, waar mogelijk, in alle gebouwen op orde brengen de komende jaren. Goed onderhoud en het verduurzamen van voorzieningen moeten tevens

zorgen voor een structureel gezonde exploitatie van de schoolgebouwen.

In het licht van de beschikbare prestatie-indicatoren wordt duurzaamheid vooralsnog gedefinieerd in termen van energiezuinigheid, luchtkwaliteit en thermisch comfort.

In de zomervakantie van 2015 zijn de lokalen in het monumentale deel van de Voorwegschool voorzien van mechanische luchtventilatie (alleen begane grond).

In de praktijk blijken onze scholen meer geld uit te geven aan de energiekosten voor gas en elektriciteit dan zij vergoeding daarvoor ontvangen. Dat betekent dat zij jaarlijks gelden, bestemd voor andere doeleinden, moeten gebruiken om de tekorten op de post energiekosten aan te vullen. In een aantal gevallen is het zinvol om zo snel mogelijk energiebesparende maatregelen te treffen.

Duurzame verbetermaatregelen die een directe relatie hebben met of invloed hebben op activiteiten in de mjob:

- dakisolatie;
- gevelisolatie;
- zonnepanelen op platte daken;
- vegetatiedak;
- kozijnen met isolerende beglazing;
- buitenzonwering;
- automatische regeling voor de buitenzonwering;
- betere ventilatievoorzieningen (klepramen, roosters en dergelijke);
- energiezuinig warmte-opwekkingsysteem;
- energiezuinige temperatuurregeling voor de verwarming;
- energiezuinig ventilatiesysteem;
- energiezuinige verlichtingsarmaturen;
- energiezuinige verlichtingsregeling.

In 2017 wordt er een actieplan met een aantal maatregelen gemaakt, waarmee de energieprestatie en het binnenklimaat in onze scholen verbeterd kunnen worden.

9. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

9.1 Vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen aangesloten zijn en van de verbonden partijen

Stopoz is aangesloten bij drie samenwerkingsverbanden:

- Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland (SWV PO Z-K)
- Het Regionaal Besturenoverleg (RBO) Zuid-Kennemerland
- Het Regionaal Transfer Centrum (RTC) De Beurs

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland (SWV PO Z-K)

De Vereniging Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland, is een samenwerking van 23 schoolbesturen. In totaal telt dit verband 75 scholen voor basisonderwijs, 5 scholen voor speciaal basisonderwijs en 7 scholen voor speciaal onderwijs. De scholen die deelnemen aan het SWV PO Z-K tellen in totaal ongeveer 21.000

leerlingen. De algemene doelstelling van het samenwerkingsverband is: “Passend onderwijs betekent voor het samenwerkingsverband dat wij onderwijs aanbieden voor iedere leerling passend bij zijn of haar onderwijsbehoefte en mogelijkheden. Het is de ambitie om al binnen het regulier basisonderwijs, en waar nodig in het speciaal (basis) onderwijs, een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod te creëren dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen.”

Het Regionaal Besturenoverleg Zuid-Kennemerland (RBO)

Het Regionaal Besturenoverleg Onderwijs in Zuid-Kennemerland is opgericht om tegemoet te komen aan de toenemende behoefte aan afstemming en besluitvorming op regionaal niveau. Deze behoefte is ontstaan door maatschappelijke ontwikkelingen en overdracht van steeds meer bevoegdheden en verantwoordelijkheden van rijk en gemeente naar schoolbesturen. Het RBO Z-K geeft vorm aan de Regionaal Educatieve Agenda (REA), die aanvullend is op de Lokale Educatieve Agenda (LEA) op het niveau van de gemeente.

Het Regionaal Transfer Centrum (RTC) De Beurs

RTC De Beurs is een samenwerking van 9 schoolbesturen in regio Haarlemmermeer en Kennemerland. Deze samenwerking richt zich op het behoud van werkgelegenheid, organiseren van personele vervanging en het bieden van kansen voor startende en talentvolle leerkrachten met als doel de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

9.2 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland

Het samenwerkingsverband gaat voor een beperkte groep cognitief talentvolle leerlingen een aanbod creëren met een bestaand programma: Day a Week School. In 2016 heeft er een pilot gedraaid. In januari 2017 wordt gestart met 2 groepen (van maximaal 18 leerlingen) die ondanks het gerealiseerde plusaanbod op hun school, extra onderwijsbehoeften hebben.

Het project Eigen Wijzer heeft tot doel de aansluiting tussen de voorschoolse voorzieningen en de basisschool te verbeteren, er is gewerkt aan een standaard overdrachtsinstrument.

Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland heeft een samenwerkingsrelatie met stichting Care4theKids. Deze stichting ondersteunt projecten in Vietnam die zich richten op het verbeteren van het onderwijs aan kansarme kinderen. Een van de projecten is het Center of Rehabilitation and Support for Handicapped Children (het CORSHC). Het CORSHC is een school in Ho Chi Minh City die onderwijs verzorgt voor kinderen tussen de twee en de twaalf jaar met onder andere syndroom van down, autisme en ondervoeding. Via het samenwerkingsverband gaan er jaarlijks twee leerkrachten/intern begeleiders en een coördinator uit het samenwerkingsverband naar het CORSHC om de leerkrachten daar te ondersteunen.

Het Regionaal Besturenoverleg Zuid-Kennemerland (RBO)

Met de regionale onderwijsmonitor wil het RBO de ontwikkelingen op de onderwerpen van de regionale agenda in kaart brengen en volgen. Daarnaast

biedt de monitor een middel tot reflectie op het onderwijs in de regio. Met de monitor wil het RBO inzichtelijk krijgen hoe de regio presteert ten opzichte van andere regio's en het landelijke beeld. Daarbij gaat het zowel om de resultaten van leerlingen, de verdeling van leerlingen over schoolsoorten, de mate waarin zorg en begeleiding op maat worden geleverd en de aansluiting op de regionale arbeidsmarkt. De informatie die de monitor oplevert biedt handvatten voor versterking of bijstelling van het onderwijsaanbod, met als uiteindelijk doel het onderwijs naar een hoger niveau te tillen. Een eerste onderwerp waar de regionale onderwijsmonitor zich op richt is de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs (2016). In de volgende jaren (17-19) wordt de monitor verder uitgebreid.

Schoolbesturen streven naar een gelijke toelatingsprocedure voor de overgang van po naar vo met gelijke objectieve maatstaven voor de gehele regio. De huidige procedures en criteria zijn geïnventariseerd en op basis hiervan is in 2016 een gelijklopende procedure vastgesteld, waarbij eventuele afwijkingen worden gemotiveerd.

Om de overstap van leerlingen van de

basisschool naar het voortgezet onderwijs goed te geleiden willen schoolbesturen van po en vo komen tot een "warme overdracht". Nu gebeurt dit nog facultatief tussen diverse scholen onderling. Bij de warme overdracht stuiten schoolbesturen onder andere op vraagstukken van privacy en tijdsbeslag. Deze worden nader uitgewerkt in 2017-2018.

De Internationale taalklas (ITK) is ondergebracht bij de Stichting St. Bavo, maar is een "bovenbestuurlijke" en "bovenlokale" voorziening. De stuurgroep schakelklassen/ITK is lokaal, aangevuld met de gemeente Velsen. In het RBO wordt verantwoording afgelegd over het functioneren en de resultaten van de Internationale taalklas.

Het Regionaal Transfer Centrum (RTC) De Beurs

Op 15 juli 2016 is de oprichtingsakte van de coöperatieve vereniging RTC De Beurs door de schoolbesturen getekend. De deelnemende besturen hebben besloten een gezamenlijke vervangingspool te organiseren, waarin alle vervangers en oproepkrachten worden opgenomen die bij de scholen en besturen bekend zijn. Tevens worden vacatures gemeld bij het RTC. De pool bestaat uit een vaste schil met vaste medewerkers in dienst bij een van de besturen of vaste medewerkers die aanvullend op hun dienstbetrekking invalwerk willen doen.

De matchers selecteren op basis van geschiktheid en beschikbaarheid de meest passende vervanger. De matchers verzorgen de vervanging en regelen de administratie met de personeelsadministratie van het inlenende schoolbestuur en zorgen ervoor dat bij het uitlenende bestuur de uren van de vervanger verrekend worden. Hiervoor maakt het RTC gebruik van de Vervangingsmanager, een vervangingsadministratiesysteem.

10. Financiën

10.1 Financiële positie op balansdatum incl. toelichting daarop

De balanspositie van Stopoz per 31 december 2016 zoals weergegeven in de jaarrekening 2016, kan door middel van diverse kengetallen voor solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit nader worden geanalyseerd (tabel 15).

Alle kengetallen hebben zich in de loop van het jaar 2016 verbeterd ten opzichte van het jaar 2015 en voldoen aan de door Stopoz gestelde normen voor het jaar 2016.

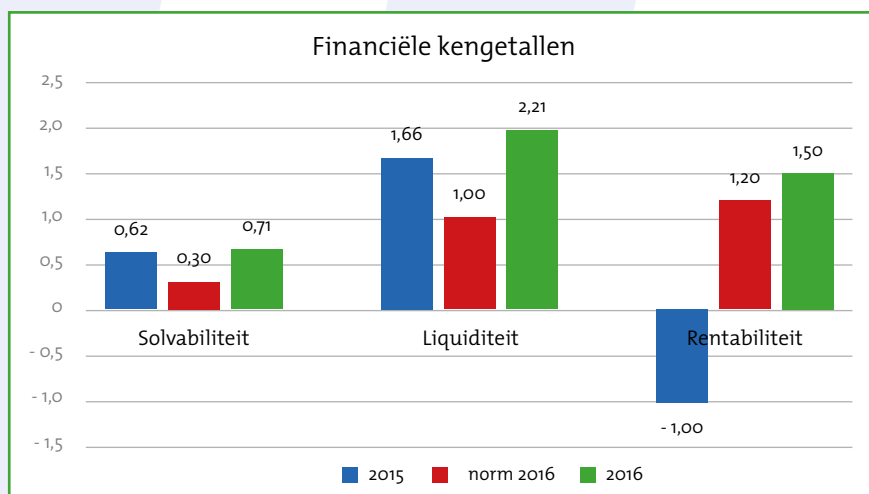
Bij de solvabiliteit gaat het erom of een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Hierbij speelt een rol in welke mate het eigen vermogen deel uitmaakt van het totale vermogen van het bevoegd gezag.

Bij de liquiditeit gaat het erom of een bevoegd gezag in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen vlottende activa en kortlopende schulden. De indicator van de rentabiliteit is een waardevolle. Het nettoresultaat wordt hierin uitgedrukt

in de totale baten. Te grote positieve verschillen roepen de vraag op of het bestedingspatroon voldoende is, te grote negatieve verschillen duiden op een te ruim financieel management of krimp in het aantal leerlingen met mogelijke consequenties voor de komende jaren.

Het hogere verwachte resultaat van Stopoz, in combinatie met de terughoudendheid bij investeringen, materiële uitgaven en groot onderhoud, heeft een positief effect op de financiële kengetallen.

De solvabiliteit wordt verder versterkt, de liquiditeit is ruim voldoende te noemen en de begrote rentabiliteit lijkt te worden gerealiseerd. Het kengetal voor liquiditeit is zodanig voldoende dat in 2017 een start gemaakt kan worden met de uitgestelde investeringen zoals verwerkt in de begroting over 2017.

tabel 15: Financiële kengetallen

10.2 Toelichting op de ontwikkeling van balansposten

De boekwaarde van de materiële vaste activa is in 2016 licht gedaald ten opzichte van het jaar 2015. Dit is het gevolg van de terughoudendheid in de mate van investeringen waardoor de vrijgekomen afschrijvingsmiddelen hoger zijn dan de vervangingsinvesteringen die in het kalenderjaar zijn gepleegd. Zoals eerder aangegeven zullen de uitgestelde investeringen in het jaar 2017 worden ingehaald.

De vorderingen op korte termijn zijn met ongeveer 10% gedaald door het afronden van diverse investeringsprojecten in samenwerking met de diverse gemeenten waaronder Stopoz ressorteert. Door de afronding konden de gemeenten tot uitbetaling van de betreffende vorderingen overgaan.

De liquide middelen zijn in het kalenderjaar fors toegenomen van ongeveer 1,1 miljoen euro tot 1,7 miljoen euro. Dit is het gevolg van het positieve resultaat, de afwikkeling van vorderingen en de terughoudendheid in het aantal investeringen in materiële vaste activa

en het geplande meerjarenonderhoud. Door de inhaalinvesteringen is de verwachting dat de liquide middelen in de loop van 2017 licht zullen dalen.

Het eigen vermogen is door het positief resultaat van € 177.000 euro toegenomen. Dit is meer dan het begrote positieve resultaat van € 132.000. Het verschil ad € 45.000 euro wordt in de loop van het jaar 2017 aangewend voor diverse projecten binnen de scholen.

Het bedrag van de voorzieningen is in het kalenderjaar 2016 gestegen door de terughoudendheid in het uitvoeren van meerjarenonderhoud aan de gebouwen. Dit omdat werd geanticipeerd op de herziening van het meerjarenonderhoudsplan dat in het najaar van 2016 is afgerond. Al het noodzakelijke onderhoud is nu gepland in jaarschijven vanaf het kalenderjaar 2017 op een zodanige basis dat de kwaliteit van de schoolgebouwen kan worden gewaarborgd.

Het bedrag aan kortlopende schulden is stabiel en bestaat grotendeels uit de vaste balansposten voor af te dragen belastingen en premies, crediteuren en de post te betalen vakantiegeld per einde van het kalenderjaar.

10.3 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

De staat van baten en lasten over het jaar 2016 zoals weergegeven in de jaarrekening 2016 geeft een positief resultaat van € 177.000. Ten opzichte van het negatief resultaat over het jaar 2015 ad € 113.000 betekent dit een verbetering ter grootte van € 290.000.

De baten zijn ten opzichte van het jaar 2015 bijna € 300.000 hoger uitgekomen, voornamelijk door een hogere rijks-bekostiging. De personele lasten zijn qua niveau vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van het jaar 2015. Doordat de personele lasten door wijzigingen in de CAO wel zijn gestegen betekent dit dat de formatie ten opzichte van het kalenderjaar 2016 is gedaald.

Ten opzichte van het kalenderjaar 2015 is er op de huisvestingskosten een daling gerealiseerd ten opzichte van 2015 van bijna € 96.375. Een verschuiving ten gunste van de posten overige materiële lasten en leermiddelen die met € 203.000 zijn toegenomen.

Door deze wijzigingen is er over het kalenderjaar 2016 een positief resultaat gerealiseerd conform de taakstelling van € 132.000 positief resultaat die in de begroting is opgenomen. Met het positief begrotingsresultaat wordt het eigen vermogen versterkt zoals voorgenomen in het financieel beleidsplan en het strategisch Beleidsplan. De € 45.000 waarmee het gerealiseerde resultaat over het 2016 het begrote resultaat van 2016 overstijgt wordt besteed aan extra onderwijsvernieuwingplannen die vanaf het jaar 2017 kunnen worden uitgevoerd. De exacte invulling zal door het college van bestuur samen met het directieoverleg worden bepaald.

10.4 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting

Door de ontwikkelingen in het kalenderjaar 2016 komt het resultaat ruim € 45.000 hoger uit dan de begroting over het kalenderjaar, i.c. € 132.000. Deze positieve afwijking wordt veroorzaakt door verschillende gebeurtenissen.

Allereerst is er naar aanleiding van de groeitellingen per 1 april en 1 juni een extra groeibekostiging ontvangen van ruim € 50.000. Ook heeft het Ministerie van Onderwijs in oktober 2016 een aanvullende bekostiging toegekend over het afgelopen schooljaar 2015-2016.

Voor onze organisatie komt deze verhoging neer op een bedrag van afgerond € 30.000. Deze extra baten komen boven de reguliere verhoging van de bekostiging waarmee in de begroting 2016 nog geen rekening werd gehouden. In totaal werd er € 285.000 aan extra bekostiging ontvangen boven het begrote bedrag. Naast deze extra bekostiging heeft ook het samenwerkingsverband waaronder Stopoz ressorteert een hogere bijdrage aan Stopoz toegerekend. Tezamen met een stijging aan overige baten zijn de totale baten aan bekostiging en overige baten bijna € 400.000 hoger dan begroot.

De personele lasten die voortvloeien uit de aanpassingen vanuit de CAO per juli 2016 waren net als de bijbehorende extra bekostiging niet meegenomen in de begroting van 2016. Hierdoor zijn de personele lasten met ruim € 158.000 hoger uitgevallen dan begroot.

De afschrijvingslasten zijn lager uitgevallen dan begroot. Reden hiervoor is de terughoudendheid met uitvoeren

van investeringen om het lopende resultaat over het boekjaar niet verder onder druk te zetten. Een aantal investeringen is daarom doorgeschoven naar het begrotingsjaar 2017. De huisvestingslasten geven geen afwijking van betekenis ten opzichte van de begroting over het jaar 2016.

In de loop van het jaar 2016 is strak gestuurd op de beheersing van de materiële lasten. Toch zijn de uitgaven op overige materiële lasten en leermiddelen hoger uitgevallen dan begroot. Diverse uitgaven benodigd om de kwaliteit van het onderwijs te blijven waarborgen zijn vanuit de extra binnenkomende baten toegestaan, waarbij de geconstateerde meevallers op de personele lasten en de ontvangen rijksbijdrage OCW als dekking zijn gevonden.

Dit heeft een negatief effect van € 200.000 ten opzichte van de begroting 2016.

Per saldo hebben de positieve en negatieve afwijkingen een verschil van ongeveer € 45.000 positief, waardoor het gerealiseerde positieve saldo hoger is uitgevallen dan begroot.

10.5 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen

In het kalenderjaar 2016 is er een terughoudend beleid gevoerd ten aanzien van het uitvoeren van investeringen in materiële vaste activa en groot onderhoud. Enerzijds is dit beleid gevoerd om de vereiste ombuiging van een negatief naar positief resultaat te borgen, anderzijds is dit beleid gevoerd om een betere nulmeting van de behoeften te kunnen peilen.

In de nieuwe meerjarenbegroting zijn de meerjareninvesteringsplannen van de scholen verwerkt. Eventuele uitgestelde investeringen zullen hierbij in het jaar 2017 worden ingehaald. Voor de gebouwen is er in het najaar 2016 een nieuw meerjarenonderhoudsplan vastgesteld. Hierin zijn actuele onderhoudsacties vastgelegd voor de jaren vanaf 2017 die zullen worden uitgevoerd. De uitvoering zal worden gemonitord in de periodieke managementinformatie vanaf het eerste kwartaal van het jaar 2017.

10.6 Toelichting op kasstromen en financiering

Het kalenderjaar 2016 is gebruikt om diverse langlopende projecten en vorderingen inzake renovaties en overige gemeentelijke aangelegenheden af te ronden en te incasseren. Tezamen met het terughoudende beleid ten aanzien van de investeringen en het groot onderhoud zoals vermeld in hoofdstuk 10.5 heeft dit geleid tot een aanzienlijke vermeerdering van het saldo aan overtollige liquide middelen. Deze positie is toegenomen van 1,1 miljoen euro eind 2016, naar bijna 1,6 miljoen euro eind kalenderjaar 2017. Een uitgebreide analyse van de kasstromen vindt u terug in het kasstroomoverzicht welke als onderdeel van de jaarrekening 2016 aan dit verslag is toegevoegd.

10.7 Informatie over financiële instrumenten (o.a. renteswaps)

Stopoz maakt geen gebruik van financiële instrumenten zoals renteswaps. De overtollige liquide middelen worden op dagelijkse basis toegevoegd aan een bankrekening in het kader van het schatkistbankieren via het Ministerie van Financiën. Hiermee zijn alle risico's uitgesloten, hier tegenover staat dat er nauwelijks interest wordt gegenereerd. De rente op de betreffende rekening en eventuele deposito's is conform de geldende markttarieven te stellen op nihil.

10.8 In control statement

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (Stopoz) kent een adequate plannings- en

controlcyclus. Deze bestaat onder andere uit:

- financiële risicoanalyse;
- financieel beleidsplan, als onderdeel van het strategisch beleidsplan
- managementcontracten en – rapportages;
- taakstellende begrotingen en budgetten;
- jaarlijks op te stellen meerjarenbegrotingen;
- periodieke uitputtingsrapportages (informatie en in geld).

De onderwijskwaliteit wordt gemeten en vastgelegd in ParnasSys, WMK-PO en Riskchanger, aangevuld met interne en externe audits. Hiernaast wordt via Dyade inzicht gekregen in de personeels- en salarisadministratie. De financiële administratie werd tot en met 2016 uitbesteed (2016: Dyade) en wordt vanaf 2017 uitgevoerd in eigen beheer.

Risicomanagement

Het managen van prestaties en onderliggende processen is slechts één van de twee pijlers van 'in control' zijn. Het proactief en continu onderkennen en beheersen van mogelijke risico's (risicomanagement) is de andere. Risico's worden daarbij gedefinieerd als bedreigingen en kansen die de realisatie van de door Stopoz gestelde doelen kunnen beïnvloeden. Het tijdig voorzien van deze risico's zorgt er voor dat eventueel besloten kan worden of er nadere acties noodzakelijk zijn. Hierbij is er voor gekozen om dezelfde risico-indeling te hanteren zoals toegepast door de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (Commissie Don).

Risico's ten aanzien van het aantal leerlingen: de (mogelijke) krimp in leerlingenaantallen blijft een continu aandachtspunt. Het is immers de basis voor de lumpsumbekostiging. Volgens commissie Don is dit risico niet beheers-

baar. In de meerjarenplanningen wordt het verwachte financieel effect hiervan zichtbaar gemaakt, zodat tijdig passende maatregelen kunnen worden genomen.

Risico's ten aanzien van kwaliteit van onderwijs: Stopoz maakt dit risico beheersbaar door het gebruik van kwaliteitszorgsystemen als ParnasSys, WMK-PO en Riskchanger, aangevuld met interne- en externe audits waaruit verbeterplannen kunnen volgen.

Risico's ten aanzien van personeel: het monitoren van de leeftijdsopbouw van het personeelsbestand en de verhouding vast en tijdelijk personeel zijn maatregelen die het risico verkleinen op te hoge personeelslasten als gevolg van duurder personeel en verminderde inzetbaarheid door de regeling duurzame inzetbaarheid (waar de voormalige BAPO-regeling onderdeel van uitmaakt). Bij het aannamebeleid wordt hiermee rekening gehouden. Door het monitoren van de verhouding vast en tijdelijk personeel kan de flexibele schil worden bepaald. Stopoz monitort ook de verhouding tussen de gedeclareerde lasten bij het vervangingsfonds in relatie tot de betaalde premies, zodat tijdige bijsturing kan plaatsvinden ter voorkoming van een eventuele toeslag premiedifferentiatie.

Risico's ten aanzien van de organisatie: een niet toereikend ingerichte en functionerende planning & control cyclus, onvoldoende kennis van risicomanagement en liquiditeitsbeleid en -beheer kunnen leiden tot ondoelmatige besteding van middelen en daarmee tot risico's. Hierbij wordt de liquiditeit gemonitord en opgenomen als vast onderdeel van de periodieke managementrapportages.

Risico's ten aanzien van huisvesting: ten behoeve van het groot onderhoud

wordt, op basis van een actueel meerjarig onderhoudsplan, zorg gedragen voor inzicht in de toekomstige lasten. Deze toekomstige lasten worden meegenomen in de update van de voorziening groot onderhoud die in het najaar van het jaar 2016 heeft plaatsgevonden. Met betrekking tot de bezettingsgraad van gebouwen kan het volgende worden vermeld. Aangezien de onderhoudsvergoeding in het primair onderwijs samenhangt met het aantal vierkante meters per leerling zal deze afnemen in geval van een leerlingendaling. Grote verschillen tussen het aantal vergoede en in gebruik zijnde vierkante meters zullen dan problemen opleveren en zijn hiermee een risico. Dit is een aandachtspunt waar Stopoz zich bewust van is.

Risico's ten aanzien van inventaris en apparatuur: de staat van aanwezige activa kan door uitstel van vervanging of intensief gebruik in slechte toestand verkeren. Vervanging van bestaande inventaris door modernere middelen die voldoen aan de tijdseisen kan duurder uit-

pakken dan voorzien. Beide omstandigheden vertegenwoordigen een risico. De jaarlijks bijgestelde meerjareninvesteringbegroting geeft hier tijdig inzicht in. Hiernaast kan het voorkomen, als gevolg van politieke prioriteitstelling, dat de bekostiging achterblijft bij de normering, waardoor dit zal leiden tot beperktere budgetruimte.

Risico's met politiek bestuurlijke achtergrond: bij invoering van nieuwe wet- en regelgeving wordt de bekostiging niet altijd aangepast. Zo heeft bijvoorbeeld nieuwe milieuwetgeving gevolgen voor onderhoud en huisvesting, die niet in de bekostiging worden gecompenseerd. De bezuinigingen met betrekking tot passend onderwijs en de btw verhoging in 2012 zijn voorbeelden waarop de organisatie anticipeert. Anderzijds tonen recente ontwikkelingen (positief) in de bekostiging aan dat niet overal op kan worden geanticipeerd (NOA). Uiteraard worden de bekende ontwikkelingen wel meegenomen in de komende begrotingscyclus.

Geconcludeerd kan worden dat Stopoz haar planning & control heeft ingericht. Risico's worden onderkend, waardoor tijdig maatregelen in gang kunnen worden gezet om deze tot een minimum te beperken. De rapportages zoals in dit hoofdstuk vermeld dragen bij aan de beheersing hiervan. Deze zijn aan verandering onderhevig en worden zo nodig hierop aangepast. De inherente risico's m.b.t. het onderwijs, onder andere veranderende wet- en regelgeving en politieke invloed op de bekostiging, blijven wel een continue aandachtspunt.

10.9 Treasurybeleid

In 2016 is er geen geld belegd in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen worden op dagelijkse basis geparkeerd op een rekening ressorterend onder het schatkistbankieren van het Ministerie van Financiën. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

10.10 Continuïteitsparagraaf

In maart 2017 is de definitieve meerjarenbegroting vastgesteld voor de periode 2017-2021. Deze is gebaseerd op

het beleid zoals deze in het jaar 2016 is vastgelegd in het Strategisch Beleidsplan en het hierop gebaseerde Financieel Beleidsplan.

Resultaatontwikkeling

De meerjarenbegroting voor de periode 2017-2021 luidt als volgt:

	2017	2018	2019	2020	2021
Baten					
Rijksbijdragen					
- Rijksbijdrage personeel	€ 7.383.619	€ 7.417.926	€ 7.517.232	€ 7.559.427	€ 7.562.920
- Rijksbijdrage materieel	€ 1.552.010	€ 1.574.478	€ 1.582.471	€ 1.570.182	€ 1.563.156
- Rijksbijdrage PAMB	€ 1.201.967	€ 1.202.669	€ 1.211.645	€ 1.210.062	€ 1.204.611
- Rijksbijdrage Prestatiebox	€ 288.189	€ 289.252	€ 291.903	€ 291.280	€ 289.617
- Rijksbijdrage Impulsgebieden	€ 46.847	€ 42.696	€ 42.696	€ 41.955	€ 40.176
- Bijdrage Samenwerkingsverband	€ 529.963	€ 531.861	€ 536.595	€ 535.483	€ 532.513
subtotaal	€ 11.002.595	€ 11.058.881	€ 11.182.541	€ 11.208.390	€ 11.192.992
Geoormerkte subsidies	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Niet-geoormerkte subsidies	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
subtotaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gemeentelijke bijdragen	€ 112.100	€ 117.100	€ 117.100	€ 112.100	€ 112.100
Overige overheidsbijdragen	€ 82.500	€ 82.500	€ 82.500	€ 82.500	€ 82.500
subtotaal	€ 194.600	€ 199.600	€ 199.600	€ 194.600	€ 194.600
Overige baten					
- Overige	€ 121.747	€ 149.079	€ 134.230	€ 158.407	€ 270.099
Totaal baten	€ 11.318.942	€ 11.407.560	€ 11.516.371	€ 11.561.397	€ 11.657.691
Lasten					
Personele lasten					
- Loonkosten	€ 8.465.042	€ 8.686.537	€ 8.803.948	€ 8.917.558	€ 9.014.725
- Overige personele lasten	€ 468.493	€ 371.685	€ 374.818	€ 369.062	€ 366.642
subtotaal	€ 8.933.535	€ 9.058.222	€ 9.178.766	€ 9.286.620	€ 9.381.367
Afschrijvingen	€ 302.469	€ 317.053	€ 317.135	€ 302.711	€ 304.258
Huisvestingslasten	€ 1.042.642	€ 1.022.630	€ 1.043.815	€ 1.037.410	€ 1.037.410
Overige instellingslasten	€ 282.898	€ 279.258	€ 279.258	€ 279.258	€ 279.258
Leermiddelen (PO)	€ 351.998	€ 351.998	€ 351.998	€ 351.998	€ 351.998
Strategisch Beleids Plan / Frictie	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Totaal lasten	€ 11.213.542	€ 11.329.160	€ 11.470.971	€ 11.557.996	€ 11.654.291
Saldo baten en lasten	€ 105.400	€ 78.400	€ 45.400	€ 3.400	€ 3.400
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Financiële lasten	€ 3.400	€ 3.400	€ 3.400	€ 3.400	€ 3.400
Saldo financiële baten en lasten	€ (3.400)	€ (3.400)	€ (3.400)	€ (3.400)	€ (3.400)
Resultaat	€ 102.000	€ 75.000	€ 42.000	€ 0	€ (0)

Bij het opstellen van het Financieel Beleidsplan in 2016 is vastgesteld dat het weerstandsvermogen Stopoz in de jaren 2017-2019 nog moet worden geoptimaliseerd en dat een positief resultaat benodigd is van respectievelijk € 102.000, € 75.000 en € 42.000, welke resultaten dienen te worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Indien in de periode 2017-2019 bepaalde scholen geen sluitende exploitatie kunnen presenteren, bijvoorbeeld door een dalend aantal leerlingen, is er een taakstelling opgenomen in de meerjarenbegroting. Bij het opstellen van de definitieve jaarbegrotingen

dient deze taakstelling expliciet te worden ingevuld waarbij de invulling een combinatie kan zijn van een aantal separate maatregelen zoals:

- Formatieve reductie;
- Aanvullende bekostiging vanuit het Ministerie van Onderwijs;
- Besparingen op materieel gebied, het optimaliseren van gezamenlijke inkoopcondities;
- Mogelijke vergroting van het aantal leerlingen;
- Dekking vanuit opgebouwde positieve exploitatiesaldi vanaf 2017, boven de gestelde normen voor het optimaliseren van het weerstandsvermogen.

Ontwikkeling leerlingaantallen

De ontwikkeling van het aantal leerlingen in de jaren tot en met 2020 kan als volgt worden weergegeven. Tabel 17 laat de ontwikkeling zien van de leerlingenaantallen bij Stopoz.

	def	def	def	progn	progn	progn
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Duinroos	109	116	129	132	131	125
Hannie Schaftschool	211	224	219	222	228	219
Sparrenboschool	178	155	151	148	149	150
Vondelschool	359	353	347	347	347	347
Julianaschool	402	422	431	439	441	439
Bornwaterschool	181	182	170	174	173	176
Crayenesterschool	375	381	381	400	400	400
Voorwegschool	342	306	285	280	280	279
Margrietschool	103	102	116	122	121	115
Totaal	2260	2241	2229	2264	2270	2250

tabel 17: ontwikkeling van de leerlingenaantallen bij Stopoz.

Ontwikkeling personele bezetting

(tabel 18: ontwikkeling van de personele bezetting bij Stopoz)

De formatie eind 2016 (december) is conform bestuursformatieplan '16-'17. In augustus is een daling van het aantal formatieplaatsen met 2,5 fte gerealiseerd. Dit was noodzakelijk om de dalende baten in relatie tot de daling van het aantal leerlingen op te vangen.

In de komende jaren zal de formatie een gelijke omvang laten zien waarbij ingespeeld zal worden op de ontwikkelingen van de leerlingaantallen zoals hierboven weergegeven.

Toelichting op (verwachte) ontwikkeling in leerlingaantallen en personele bezetting

De ontwikkeling van het aantal leerlingen laat een stabiel beeld zien voor de komende jaren. Wel zien we

onderlinge verschillen tussen de verschillende scholen binnen STOPOZ. Het aantal fte's voor directie, onderwijzend personeel en onderwijs-ondersteunend personeel zal in totaliteit geen grote verschillen laten zien ten opzichte van de situatie in het kalenderjaar 2016. Wel zal de interne mobiliteit een rol gaan spelen als groei bij één school gecompenseerd wordt door krimp bij een andere school.

Formatie (vast en tijdelijk, excl. vervanging)		16-17	17-18	18-19	19-20
Scholen totaal	Bezetting (wtf)	129,33	130,00	128,60	128,00
Margrietschool	Bezetting (wtf)	7,84	8,10	7,60	7,40
	DIR	0,60	0,60	0,60	0,60
	OOP	1,50	1,70	1,50	1,40
	OP	5,74	5,80	5,50	5,40
Sparrenboschool	Bezetting (wtf)	11,12	10,50	10,50	10,50
	DIR	1,00	1,00	1,00	1,00
	OOP	1,52	1,50	1,50	1,50
	OP	8,60	8,00	8,00	8,00
Hannie Schaftschool	Bezetting (wtf)	11,42	12,00	11,80	11,80
	DIR	1,00	1,00	1,00	1,00
	OOP	0,49	0,80	0,80	0,80
	OP	9,93	10,20	10,00	10,00
Duinroos	Bezetting (wtf)	9,15	9,90	9,50	9,30
	DIR	0,60	0,60	0,60	0,60
	OOP	0,95	1,20	1,10	1,10
	OP	7,60	8,10	7,80	7,60
Crayenesterschool	Bezetting (wtf)	19,87	20,30	20,30	20,30
	DIR	1,00	1,00	1,00	1,00
	OOP	1,27	1,30	1,30	1,30
	OP	17,60	18,00	18,00	18,00
Voorwagschool	Bezetting (wtf)	17,48	16,40	16,10	15,90
	DIR	0,80	0,90	0,90	0,90
	OOP	2,10	1,70	1,60	1,50
	OP	14,58	13,80	13,60	13,50
Bornwaterschool	Bezetting (wtf)	10,60	10,10	10,10	10,10
	DIR	1,00	0,70	0,70	0,70
	OOP	0,29	0,50	0,50	0,50
	OP	9,31	8,90	8,90	8,90
Julianaschool	Bezetting (wtf)	23,64	24,50	24,50	24,50
	DIR	0,80	0,90	0,90	0,90
	OOP	1,70	2,10	2,10	2,10
	OP	21,14	21,50	21,50	21,50
Vondelschool	Bezetting (wtf)	18,21	18,20	18,20	18,20
	DIR	1,00	0,90	0,90	0,90
	OOP	0,93	1,53	1,53	1,53
	OP	16,28	15,77	15,77	15,77

tabel 18: ontwikkeling van de personele bezetting bij Stopoz.

Overige ontwikkelingen

Financieringsstructuur

De financieringsstructuur voor Stopoz zal in de komende jaren nauwelijks aan verandering onderhevig zijn. In 2017 wordt onderzocht of de investeringen in ICT-middelen door middel van operational lease een bijdrage kan leveren in de realisatie van het ICT-beleid in de komende jaren.

Huisvestingsbeleid

De huidige schoolgebouwen zullen in de eerstvolgende jaren in gebruik blijven met uitzondering van de Margrietschool. Binnen afzienbare tijd zal in Halfweg de nieuwbouw starten van een nieuw verzamelgebouw waarin de Margrietschool gevestigd zal worden samen met primaire scholen van andere denominaties.

De huisvesting van het bestuursbureau aan de Aerdenhoutduinweg te Aerdenhout wordt in 2017 geëvalueerd.

Reserves en voorzieningen

Vanaf het boekjaar 2017 zullen er mogelijk reserves worden gevormd indien individuele scholen een hoger batig saldo realiseren dan in de begroting gevraagd. De aanwending van deze individuele bestemmingsreserve zal in overleg plaatsvinden met het College van Bestuur.

De voorziening voor groot onderhoud schoolgebouwen is eind 2016 afgestemd op het volledig vernieuwde meerjarenonderhoudsplan. De dotatie zal daarom in de komende jaren gelijk blijven en de aanwending van de voorziening zal verlopen volgens het nieuwe plan.

De voorziening voor jubilea zal in de komende jaren gelijke pas houden met de mutaties in het aantal fte's personeel.

Ontwikkeling balansposten

De ontwikkeling van de balansposten in de komende jaren is in tabel 19 weergegeven.

Het niveau van de materiële vaste activa zal in de komende jaren licht stijgen door een inhaalslag op het gebied van investeringen in ICT en leermiddelen.

De liquide middelen en het eigen vermogen zullen stijgen met de gestelde positieve resultaten om het weerstandsvermogen op het gewenste niveau te krijgen.

De voorzieningen zullen zich stabiliseren gezien het feit dat de dotatie uit hoofde van het nieuwe meerjarenonderhoudsplan gelijke pas houdt met de onttrekkingen voor het te verrichten onderhoud.

Risico's

In de komende jaren worden de volgende risico's blijvend onderkend, hierbij wordt gebruik gemaakt van het

risicomangement zoals beschreven in het In control statement van STOPOZ:

- Mogelijke krimp van het aantal leerlingen door demografische ontwikkelingen;
- Mogelijke boventaligheid personeel door de eventuele krimp van het aantal leerlingen door demografische ontwikkelingen;
- Verhouding tussen ontvangen rijksbesteding en prijspeil van de uitgaven voor het primaire proces;
- Het genereren van juiste management-informatie;
- Onverwachte onderhoudskosten op de authentiek historische schoolgebouwen die binnen STOPOZ in gebruik zijn;
- Veroudering van nog niet afgeschreven ICT en leermiddelen.

Door de invoering van de geactualiseerde planning- en controlcyclus en moderne management-rapportagesystemen is Stopoz goed voorbereid op het blijvend monitoren van deze genoemde risico's.

	2016	2017	2018	2019
	€	€	€	€
1. Activa				
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	1.323.180	1.350.000	1.400.000	1.400.000
1.3 Financiële vaste activa	-	-	-	-
Vaste activa	1.323.180	1.350.000	1.400.000	1.400.000
1.4 Voorraden	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	844.339	875.000	875.000	875.000
1.6 Effecten	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	1.592.960	1.663.632	1.738.632	1.780.632
Vlottende activa	2.437.299	2.538.632	2.613.632	2.655.632
Totale activa	3.760.479	3.888.632	4.013.632	4.055.632
2. Passiva				
2.1 Eigen vermogen	1.905.412	2.007.412	2.082.412	2.082.412
2.2 Voorzieningen	753.736	750.000	750.000	750.000
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	1.101.331	1.131.220	1.181.220	1.181.220
Totale passiva	3.760.479	3.888.632	4.013.632	4.055.632

tabel 19: ontwikkeling balansposten

Het verslag van de Raad van Toezicht

Jaarverslag 2016 Raad van Toezicht

Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (Stopoz)

1. Inleiding

Op bestuurlijk gebied was 2016 voor Stopoz een jaar van grote veranderingen. Na lange voorbereidingen in goed overleg met Gemeenten en GMR is Stopoz per 30-9-2016 overgegaan op het raad van toezicht (RvT) model. Vanwege de korte tijd waarin de RvT heeft gefunctioneerd, is dit jaarverslag nog beperkt van inhoud. Verslaglegging over de periode voor 30-9-2017 is gedaan door het college van bestuur.

Voor de overgang naar het RvT model zijn door de organisatie 3 belangrijke uitgangspunten geformuleerd:

- De RvT moet dicht bij de praktijk staan;
- Voor de continuïteit gaan 2 leden van het Bestuur voor de eerste 2 jaar over naar de RvT;
- De kosten van de bestuurlijke organisatie mogen niet onevenredig stijgen.

Dienovereenkomstig is er gekozen voor een éénhoofdig college van bestuur als eindverantwoordelijke voor de organisatie en voor een grote eigen verantwoordelijkheid voor de directeuren van de individuele scholen.

Door de gemeenten is een RvT benoemd, zie tabel 20.

Er is niet gekozen voor een taakverdeling op basis van deskundigheid. De RvT wil de nadruk leggen op gezamenlijke verantwoordelijkheid. Deskundigheid op de belangrijke aandachtsgebieden is binnen de raad van toezicht aanwezig maar de RvT ziet geen reden om deze specifieke deskundigheid ook als zodanig aan die persoon toe te wijzen. Ruimte voor tegenspraak binnen de raad acht de RvT belangrijk.

Elk lid van de raad van toezicht heeft een school/scholen als aandachtsgebied.

Er is afgesproken dat elke school twee keer per jaar wordt bezocht. Deze bezoeken vormen een vast agendapunt in de RvT vergaderingen. De voorzitter is de contactpersoon naar het CvB. Gesprekken met het CvB over voortgang, functioneren en beoordeling worden altijd door twee leden van de RvT gevoerd, waarvan één altijd de voorzitter is.

Het bestuursmodel heeft haar weerslag gekregen in de documenten:

- statuten van de stichting;
- reglement van de raad van toezicht;
- toezichtkader van de raad van toezicht;
- reglement van het college van bestuur;
- reglement van het directieoverleg;
- managementstatuut.

Met het huidige bestuursmodel heeft Stopoz een formele (organieke) scheiding

Naam	Functie	Start	Herbenoembaar	Aftredend	Voordracht
Dhr. A. Rutgers	Voorzitter	30-09-2016		30-09-2018	GMR
Mw. P Spuijbroek	Plv. voorzitter en lid	30-09-2016	01-07-2020	01-07-2024	RvT
Mw. M. Jetten	Lid	30-09-2016	01-11-2020	01-11-2024	RvT
Dhr. F. Lahri	Lid	30-09-2016		30-9-2018	RvT
Dhr. B. Groenewoud	Lid	30-09-2016	01-01-2020	01-01-2024	GMR

tabel 20: Raad van Toezicht

tussen toezicht en bestuur en voldoet zij aan de eisen van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur'. Tevens onderschrijft de stichting de 'Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs' van de PO-raad. De bestuurder en toezichthouders zijn dan ook aanspreekbaar op de toepassing ervan.

2. Vergoeding leden raad van toezicht

De leden van de raad ontvangen voor hun werkzaamheden een vergoeding die aansluit bij het advies van de Nederlandse Vereniging voor Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (VTOI) van 2010. De bedragen worden verantwoord in de jaarrekening.

3. Toezichtkader

In haar toezichtrol richt de raad van toezicht zich op vier aspecten:

- strategie en beleid;
- kwaliteit onderwijs;
- bedrijfsvoering & continuïteit;
- interne en externe stakeholders.

Deze aspecten zijn vast agendapunt van iedere vergadering waarbij bij specifieke vergaderingen doch minimaal 1x per jaar een van deze aspecten extra aandacht krijgt.

Strategie en beleid

In 2016 is een nieuw strategisch beleidsplan goedgekeurd. In het voorwoord van dit Strategisch Beleidsplan 2016 - 2020 van Stopoz staat het volgende verwoord:

"De uitdagende toekomst is nu! De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (Stopoz) daagt onze leerlingen uit om in een van onze scholen de stevige en sterke basis te leggen voor hun toekomst. Met plezier naar school te gaan, goed resultaat te behalen en toegerust zijn voor je verdere leven. Wat is er mooier dan daaraan een bijdrage leveren!"

De raad van toezicht wenst een bijdrage te leveren aan wat hierboven is verwoord. De belangrijkste taak daarbij is het toezicht houden op het functioneren van de organisatie in het algemeen en van de bestuurder in het bijzonder. Een andere belangrijke taak van het intern

toezicht is de werkgeverstaak. De intern toezichthouder moet zorgen voor een effectief en goed functionerend bestuur. Ook is de toezichthouder een belangrijke sparringpartner voor de bestuurder. De toezichthouder kan reflecteren en adviseren op basis van kennis, expertise en externe informatie. Het intern toezicht richt zich op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen Stopoz. Het intern toezicht ziet in elk geval toe op adequate risico-beheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur.

Dit heeft in 2016 onder andere zijn beslag gekregen in heldere en meetbare doelstellingen voor de bestuurder die moeten leiden tot het bereiken van de doelstellingen zoals geformuleerd in het strategisch beleidsplan. De doelstellingen zijn geformuleerd per schooljaar.

Een belangrijk onderwerp dat op dit gebied aan de orde is geweest is het verloop onder schooldirecteuren in 2016. De RvT heeft kunnen vaststellen dat er op dit gebied voldoende maatregelen zijn genomen om de risico's hiervan te beheersen en dit in de toekomst te beperken. In het algemeen heeft de RvT kunnen vaststellen dat het bestuur op het gebied van strategie en beleid voor 2016 op koers is om de doelstellingen voor het schooljaar 2016/2017 te behalen.

Kwaliteit onderwijs

De raad van toezicht ziet toe op de realisatie van de missie van Stopoz: 'het waarborgen en stimuleren van kwalitatief hoogwaardig onderwijs en een schoolklimaat waarbinnen leerlingen en personeel uitgedaagd worden en met plezier werken'.

De RvT maakt daarbij gebruik van de informatie die beschikbaar is vanuit

externe kwaliteitstoetsing door de inspectie en van interne bronnen zoals rapportages, klachten, indicatoren m.b.t. de kwaliteit en kwantiteit van personeel, kwaliteit van onderwijs en marktontwikkelingen. Ook legt elk lid van de raad van toezicht schoolbezoeken af.

Het onderwerp kwaliteit onderwijs heeft veel aandacht gehad. De RvT heeft zich hierbij vooral gericht op 2 onderwerpen:

- Hoe wordt de kwaliteit concreet bewaakt, gemeten en waar nodig verbeterd?
- Visieontwikkeling binnen de scholen.

Op het gebied van kwaliteit van het onderwijs heeft de RvT vastgesteld dat dit onderwerp veel aandacht van de organisatie vergt. Dit heeft grote aandacht van het bestuur en er worden stappen genomen om de doelstellingen te realiseren en de RvT in de gelegenheid te stellen de voortgang op dit gebied te kunnen volgen.

Bedrijfsvoering en continuïteit

Toezicht op de bedrijfsvoering heeft tot doel om de continuïteit van de stichting te waarborgen en een doelmatige besteding van publieke middelen te waarborgen.

De kaders hierbij zijn:

- de wettelijke bekostigingsregels (besluit bekostiging WPO);
- een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering;
- eigen beschikkingruimte voor de individuele scholen.

Daarbij laat de raad van toezicht zich onder andere ondersteunen en adviseren door de externe accountant die zij gecontracteerd heeft, Van Ree Accountants.

De raad van toezicht heeft in 2016 de goedkeuring van de begroting 2017 uitgesteld in afwachting van de implementatie van een nieuw administratief systeem en uitleg over en inzicht in een nieuwe begrotingsmethodiek. Inmiddels, bij het schrijven van dit verslag in april 2017, heeft de raad van toezicht zich goed kunnen informeren over deze onderwerpen en is de begroting 2017 goedgekeurd. Daarnaast heeft de RvT aan de hand van goede kwartaalrapportages en het jaarverslag kunnen vaststellen dat het bestuur financieel en inhoudelijk 'in control' is en dat de besteding van de middelen doelmatig geschiedt waarbij de continuïteit van Stopoz gewaarborgd wordt.

Interne en externe stakeholders

Relatie met stakeholders: hoe het CvB omgaat met alle belanghebbenden in en rond de organisatie van Stopoz/de Stopoz-scholen en hoe de belangen van Stopoz door het CvB worden behartigd is van belang voor de organisatie en alle betrokkenen. De stichting staat niet op zichzelf maar is er direct voor interne belanghebbenden, zoals de ouders, leerlingen en indirect voor andere belanghebbenden die (in)direct bij de Stopoz-organisatie en/of de scholen betrokken zijn.

In dit kader heeft de RvT scholen bezocht, met een afvaardiging van de directeuren gesproken, samen met de bestuurder overleg gevoerd met de wethouders van de betrokken gemeenten en regulier overleg gevoerd met de GMR.

Overlegvormen

De raad kwam in de periode okt - dec 2016 formeel twee maal bijeen in een regulier overleg en driemaal in voorbereidend overleg voor het aantreden. Hierbij waren alle leden van de RvT aanwezig. Van de formele vergaderingen vindt elke vergadering een uur zonder de bestuurder plaats.

Tevens is er eenmaal regulier overleg gevoerd met de GMR, waarbij kennisgeving en uitwisseling van zienswijze op de organisatie centraal stond. Er zijn twee reguliere overleggen met de GMR per jaar gepland. Verder heeft de raad van toezicht kunnen constateren dat de GMR in een goede relatie met het college van bestuur constructief kritisch overleg voert.

Bilateraal overleg: tenslotte onderhouden de voorzitter van de raad en de voorzitter van het college van bestuur ook bilateraal overleg om actiepunten voortkomend uit de vergadering te bespreken.

Werkgeversrol

Per 30-9-2016 is de bestuurder benoemd (eenhoofdig CvB) De bestuurder wordt beloond volgens de CAO voor bestuurders in het primair onderwijs. In september 2016 is er door de voorzitter en een lid van de RvT een startgesprek gevoerd met de bestuurder. Hierbij zijn heldere en meetbare doelstellingen voor de bestuurder geformuleerd die moeten leiden tot het bereiken van de doelstellingen zoals geformuleerd in het strategisch beleidsplan. Tevens zijn er afspraken met de bestuurder gemaakt over persoonlijke ontwikkeling.

Anton Rutgers, voorzitter raad van toezicht Stopoz

Jaarrekening over 2016

INHOUDSOPGAVE JAARREKENING

Financiële kengetallen	52
Jaarrekening	
A1 Grondslagen	55
Model A: Balans per 31 december 2016	61
Model B: Staat van baten en lasten over 2016	62
Model C: Kasstroomoverzicht	63
Model VA: Vaste Activa	64
Model VV: Voorraden en vorderingen	65
Model EL: Effecten en Liquide middelen	66
Model EV: Eigen vermogen	67
Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden	68
Model KS: Kortlopende schulden	69
Model G: Verantwoording subsidies	70
Model OB: Overige overheidsbijdragen	71
Model AB: Opgave andere baten	72
Model LA: Opgave van de lasten	73
Model FB: Financiële baten en lasten	75
Model E: Overzicht verbonden partijen	76
WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	77
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	80
Overige gegevens	81
Bestemming van het resultaat	83
Gebeurtenissen na balansdatum	84
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	85
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	86
Bijlagen	89
Gegevens over de rechtspersoon	90

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kan een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

Omschrijving:	Berekening	2016	2015
Solvabiliteit	Eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen <i>Berekening: (1.905.412 + 753.736) / 3.760.479</i>	70,71%	62,33%
De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de stichting in staat is aan haar langetermijnverplichtingen te voldoen. Hierbij wordt 25%-50% als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% dan is de vereniging in staat aan haar langetermijnverplichtingen te voldoen.			
Solvabiliteit exclusief voorzieningen	Eigen vermogen / totaal vermogen <i>Berekening: (1.905.412 / 3.760.479)</i>	50,67%	48,11%
Liquiditeit (Current Ratio)	Vlottende activa / kortlopende schulden <i>Berekening: (2.437.299 / 1.101.331)</i>	2,21	1,65
Deze verhouding geeft aan in hoeverre de stichting in staat is aan haar kortlopende verplichtingen voor kortlopend vreemd vermogen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 wordt als goed aangemerkt. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de stichting in staat haar verplichtingen voor kortlopend vreemd vermogen te voldoen.			
Rentabiliteit	Resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering <i>Berekening: (177.051 / 11.604.028)</i>	1,53%	-1,00%
Dit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief exploitatieresultaat. Daarbij wordt uitgegaan van de gewone bedrijfsvoering. Het wordt berekend door het resultaat (het "exploitatiesaldo") te delen door de totale baten van de bedrijfsvoering.			

Omschrijving:	Berekening	2016	2015
Weerstandsvermogen (I)	Eigen vermogen / totale baten <i>Berekening: (1.905.412 / 11.604.028)</i>	16,42%	15,30%
Weerstandsvermogen (II)	Eigen vermogen minus materiële vaste activa / totaal van de rijksbijdragen <i>Berekening: (1.905.412 - 1.323.180) / 11.179.641</i>	5,21%	3,39%
Een weerstandsvermogen tussen 10% en 40% wordt door de stichting als aanvaardbaar geacht. Het weerstandsvermogen zegt iets over de reservepositie van de stichting en over de mogelijkheden om financiële tegenvallers te kunnen opvangen.			
Kapitalisatiefactor (inclusief privaat)	Totaal vermogen minus boekwaarde gebouwen en terreinen / totale baten incl. rentebaten <i>Berekening: (3.760.479 - 961.414) / (11.604.028 + -3.498)</i>	24,13%	22,77%
De kapitalisatiefactor geeft een indicatie of het totale vermogen van de stichting niet of inefficiënt wordt benut voor de uitvoering van de taken van de stichting. De volgende % worden hierbij ter indicatie gehanteerd: <ul style="list-style-type: none"> • 35% bovengrens voor grote besturen (> 8 miljoen omzet) • 60% bovengrens voor kleine besturen (< 5 miljoen omzet) 			
Financieringsfunctie	Cumulatieve aanschafwaarde overige mat vaste activa / totale baten inclusief rentebaten <i>Berekening: (3.828.508 / 11.600.530)</i>	33,00%	33,90%
Transactieliquiditeit	Kortlopende schulden / totale baten inclusief rentebaten <i>Berekening: (1.101.331 / 11.600.530)</i>	9,49%	11,99%
Financiële buffer	Kapitalisatiefactor minus financieringsfunctie minus transactieliquiditeit <i>Berekening: (24,13% - 33,00% - 9,49%)</i>	-18,37%	-23,12%
Benchmark: bovengrens grote schoolbesturen 5 %, bovengrens kleine schoolbesturen 10 %			

A1. Grondslagen

1. Algemeen

Activiteiten van bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ) en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

De statutaire vestigingsplaats van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ) is Aerdenhout.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 66o Onderwijsinstellingen.

Baten en laten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's (€).

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekeninghoudend met een eventuele restwaarde. Afschrijving van de investeringen uit het lopende boekjaar wordt gestart op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de investering heeft plaatsgevonden.

Ondergrens voor de activering is vastgesteld op € 1.000.

Investeringsubsidies

Verkregen investeringsubsidies ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de investeringen.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. De kosten voor groot onderhoud aan de binnenkant en het buitenschildderwerk van de schoolgebouwen worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan ter vrije beschikking van het bestuur, tenzij anders vermeld. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve (publiek)

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil van de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

De bestemmingsreserve voor (Flex)-Bapo is gevormd om de loonkosten i.v.m. bapo, die de 2% van de lumpsumvergoeding overstijgen te kunnen dekken. Daarnaast is deze reserve gevormd voor extra loonkosten als gevolg van het opnemen van uitgestelde bapo.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermede verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen en/of de opbrengsten zijn gederfd en/of waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of overige overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een pensioenregeling toegezegd. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 31 december 2016 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 96,6% (december 2015: 97,2%).

De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering”.

In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt afgeschreven op basis van de door het bestuur gemaakte keuzen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend op het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

4. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de staat van baten en lasten die geen invloed hebben op de ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de staat van baten en lasten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht betaamt uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

Model A: BALANS PER 31 DECEMBER 2016 (na resultaatverdeling)

	2016		2015	
	€	€	€	€
1. Activa				
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa				
1.2.2 Inventaris en apparatuur	961.414		1.021.270	
1.2.3 Leermethoden	343.488		319.782	
1.2.4 Verbouwingen	18.278		20.563	
Totaal vaste activa		1.323.180		1.361.615
Vlottende activa				
1.5 Vorderingen	844.339		1.119.624	
1.7 Liquide middelen	1.592.960		1.111.228	
Totaal vlottende activa		2.437.299		2.230.852
Totaal activa		3.760.479		3.592.467
2. Passiva				
2.1 Eigen vermogen	1.905.412		1.728.361	
2.2 Voorzieningen	753.736		510.703	
2.5 Kortlopende schulden	1.101.331		1.353.403	
Totaal passiva		3.760.479		3.592.467

Model B: Staat van baten en lasten over 2016

	Realisatie 2016 €	Begroting 2016 €	Realisatie 2015 €
3. BATEN			
3.1 Rijksbijdrage OCW	11.179.641	10.895.700	10.831.784
3.2 Overige overheidsbijdragen	283.688	210.000	309.245
3.5 Overige baten	140.699	82.000	153.402
Totaal baten	11.604.028	11.187.700	11.294.431
4. LASTEN			
4.1 Personeelslasten	9.238.154	9.079.700	9.322.069
4.2 Afschrijvingen	265.168	302.000	270.908
4.3 Huisvestingslasten	1.092.603	1.050.300	1.188.978
4.4 Overige lasten	827.554	620.200	623.990
Totaal lasten	11.423.479	11.052.200	11.405.945
Saldo baten en lasten	180.549	135.500	-111.514
5. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-3.498	-3.500	-1.980
	-3.498	-3.500	-1.980
Nettoresultaat	177.051	132.000	-113.494

Model C: Kasstroomoverzicht

	2016 €	2015 €
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Saldo Baten en Lasten	177.051	-113.494
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	265.168	270.908
Mutaties voorzieningen	243.033	149.365
	508.201	420.273
Veranderingen in vlottende middelen:		
Vorderingen (-/-)	275.285	97.361
Schulden	-252.072	89.066
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties:	23.213	186.427
Ontvangen interest	0	0
Betaalde interest (-/-)	0	0
	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	708.465	493.206
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investerings in materiële vaste activa (-/-)	-226.733	-235.148
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-226.733	-235.148
Mutatie liquide middelen	481.732	258.058
Beginstand liquide middelen	1.111.228	853.170
Mutatie liquide middelen	481.732	258.058
Eindstand liquide middelen	1.592.960	1.111.228

Model VA: Vaste activa

1. Activa

	Cumulative aanschaf- prijs	Cumulative afschrij- vingen	Boek- waarde 1 januari 2016	Mutaties 2016			Cumulative afschrij- vingen	Boek- waarde 31 december 2016
				Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen		
	€	€	€	€	€	€	€	
1.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA								
1.2.2 Inventaris en apparatuur	2.603.499	1.582.229	1.021.270	120.017	0	179.873	1.762.102	961.414
1.2.3 Leermethoden	1.202.161	882.379	319.782	106.716	0	83.010	965.389	343.488
1.2.4 Verbouwingen	22.848	2.285	20.563	0	0	2.285	4.570	18.278
	3.828.508	2.466.893	1.361.615	226.733	0	265.168	2.732.061	1.323.180

Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 1.000.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Meubilair en inventaris	20 jaar	5%
Leermiddelen	8 jaar	12,5%
Computerapparatuur	5 jaar	20%
Digiborden	10 jaar	10%
Gymnastiekmateriaal	10-30 jaar	3,33-10%
Verbouwingen	10-25 jaar	4-10%

Model VV: Voorraden en vorderingen

	2016 €	2015 €
1.5 VORDERINGEN		
1.5.1 Debiteuren	41.753	92.080
1.5.2 OCW/EZ	555.424	550.222
1.5.6 Overige overheden	45.191	280.551
1.5.7 Overige vorderingen	172.265	104.923
1.5.8 Overlopende activa	29.706	91.848
Vorderingen	844.339	1.119.624
Uitsplitsing:		
1.5.1 Debiteuren	47.771	121.000
Af: voorziening voor eventuele oninbaarheid	-6.018	-28.920
Debiteuren	41.753	92.080
1.5.2 Personele vergoeding lumpsum	555.424	550.222
OCW/EZ	555.424	550.222
1.5.6 Gemeentelijke vergoedingen voor materiële gelijkstelling, OZB en gebruik gymzalen	45.191	280.551
Overige overheden	45.191	280.551
1.5.7 Overige vorderingen		
Overige vorderingen	172.265	104.923
Overige vorderingen	172.265	104.923
1.5.8 Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	20.631	85.023
Nog te ontvangen bedragen	9.075	6.825
Overlopende activa	29.706	91.848

Model EL: Effecten en liquide middelen

	2016 €	2015 €
1.7 LIQUIDE MIDDELEN		
1.7.1 Kasmiddelen	0	12.804
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.592.960	1.098.424
1.7.4 Overige liquide middelen	0	0
Liquide middelen	1.592.960	1.111.228
Uitsplitsing:		
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen		
Banken	1.592.960	1.098.424
Spaarrekeningen	0	0
Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.592.960	1.098.424

Model EV: Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2016 €	Resultaat 2016 €	Overige mutaties 2016 €	Stand per 31 december 2016 €
2.1.2 Algemene reserve	1.722.182	183.230	0	1.905.412
2.1.3 Bestemmingsreserves (publiek)	6.179	-6.179	0	0
Eigen vermogen	1.728.361	177.051	0	1.905.412
2.1.3 Flex-BAPO	6.179	-6.179	0	0
Bestemmingsreserves (publiek)	6.179	-6.179	0	0

Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden

	Stand per 1 januari 2016 €	Dotaties 2016 €	Ontrek- kingen 2016 €	Vrijval 2016 €	Stand per 31 december 2016 €	Kort- lopende deel < 1 jaar €	Kort- lopende deel > 1 jaar €
2.2 Voorzieningen							
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	87.843	3.175	1.309	0	89.709	8.971	80.738
2.2.3 Overige voorzieningen	422.860	350.000	108.833	0	664.027	66.403	597.624
Voorzieningen	510.703	353.175	110.142	0	753.736	75.374	678.362
Uitsplitsing:							
2.2.1 Personeelsvoorzieningen							
Jubileumgratificaties	87.843	3.175	1.309	0	89.709	8.971	80.738
Personeelsvoorzieningen	87.843	3.175	1.309	0	89.709	8.971	80.738
2.2.3 Overige voorzieningen							
Groot onderhoud	422.860	350.000	108.833	0	664.027	66.403	597.624
Overige voorzieningen	422.860	350.000	108.833	0	664.027	66.403	597.624

Model KS: Kortlopende schulden

	2016		2015	
	€	€	€	€
2.5 Kortlopende schulden				
2.5.3 Crediteuren	133.789		90.233	
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	394.293		649.393	
2.5.8 Schulden ter zake van pensioenen	92.202		180.675	
2.5.9 Overige kortlopende schulden	182.132		127.497	
2.5.10 Overlopende passiva	298.915		305.605	
Kortlopende schulden		1.101.331		1.353.403
Uitsplitsing:				
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen				
Premie Vervangingsfonds	31.334		60.223	
Premie Participatiefonds	18.892		44.548	
Loonheffing	344.067		544.622	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		394.293		649.393
2.5.9 Overige kortlopende schulden				
Vooruitontvangen investeringsubsidies:	87.532		102.055	
Overige schulden	94.600		25.442	
Overige kortlopende schulden		182.132		127.497
2.5.10 Overlopende passiva				
Vooruitontvangen termijnen	17.222		23.674	
Vakantiegeld- en dagen	281.693		281.931	
Overlopende passiva		298.915		305.605

Model G: Verantwoording subsidies

G1 VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES ZONDER VERREKENINGSCLAUSULE

(regeling ROS, artikel 13, lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op EL&I subsidies)

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De prestatie is ultimo verslagjaar cfm de subsidieverstrekking uitgevoerd en afgerond:	
					geheel	niet geheel
Subsidie Studieverlof	5/640/92625	29-7-2015	3.522	3.522	x	
Subsidie Studieverlof	5/604/88526	29-7-2015	8.788	8.788	x	
Subsidie Studieverlof	5/642/92851	29-7-2015	8.717	8.717	x	
			21.027	21.027		

G2 VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES MET VERREKENINGSCLAUSULE

(regeling ROS, artikel 13, lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op EL&I subsidies)

G2.A AFLOPEND PER ULTIMO VERSLAGJAAR

Omschrijving	Kenmerk	Jaar	Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Totale kosten €	Te verrekenen ultimo verslagjaar (Balanspost 2.4.2) €
			0	0	0	0

G2.B DOORLOPEND TOT IN EEN VOLGEND VERSLAGJAAR

Omschrijving	Kenmerk	Jaar	Bedrag toewijzing €	Saldo 1 januari 2016 €	Ontvangen in verslagjaar €	Lasten in verslagjaar €	Totale lasten 31 december 2016 €	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
			0	0	0	0	0	0

Model OB: Opgave overheidsbijdragen

3.1 RIJKSBIJDAGEN

	Werkelijk 2016		Begroting 2016		Werkelijk 2015	
	€	€	€	€	€	€
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	10.604.182		10.308.700		10.421.800	
3.1.2 Overige subsidies OCW	0		0		0	
3.1.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	575.459		587.000		409.984	
	11.179.641		10.895.700		10.831.784	
3.1.2 Overige subsidies OCW Niet-geoomerkt	0	0	0	0	0	0

In de jaarrekeningen tot en met het kalenderjaar 2015 werd de bekostiging in het kader van de prestatiebox verantwoord onder de niet-geoomerkte overige subsidies OCW. Deze bekostiging behoort echter onder de reguliere Rijksbijdrage OCW en is vanaf 2016 dan ook onder deze post opgenomen. Hierbij zijn de vergelijkende cijfers in de begroting 2016 en de werkelijke cijfers over het kalenderjaar 2015 aangepast.

3.2 OVERIGE OVERHEIDSBIJDAGEN

3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	283.688		210.000		309.245	
	283.688		210.000		309.245	
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen Huisvesting en exploitatie	80.590				83.608	
Vergoeding noodlokalen	20.078				78.024	
Overige bijdragen	183.020		210.000		147.613	
	283.688		210.000		309.245	

Model AB: Opgave andere baten

3.5 OVERIGE BATEN

	Werkelijk 2016		Begroting 2016		Werkelijk 2015	
	€	€	€	€	€	€
3.5.1 Verhuur	54.142		40.000		48.383	
3.5.2 Detachering personeel	50.613		42.000		41.981	
3.5.4 Sponsoring	0		0		9.987	
3.5.5 Ouderbijdragen	0		0		103	
3.5.6 Overige baten	35.944		0		52.948	
	140.699		82.000		153.402	

3.5.2 Detachering personeel

Vergoeding vakonderwijs gymnastiek

Willinkschool en St. Franciscusschool

Overigen

	36.478		42.000		41.981	
	14.135					
	50.613		42.000		41.981	

3.5.5 Ouderbijdragen

Oudercommissie

	0		0		103	
--	---	--	---	--	-----	--

3.5.6 Overige baten

De overige baten bestaan voornamelijk uit de vergoeding voor techniek, zorgvergoeding van de WSNS, vergoeding in het kader van het Opleiden in School.

Model LA: Opgave van de lasten

	Werkelijk 2016		Begroting 2016		Werkelijk 2015	
	€	€	€	€	€	€
4.1 PERSONEELSLASTEN						
Bruto lonen en salarissen	6.652.509		6.193.725		6.802.197	
Sociale lasten	1.454.054		1.374.202		1.509.204	
Pensioenlasten	759.518		741.273		814.096	
4.1.1 Lonen en salarissen	8.866.081		8.309.200		9.125.497	
Dotaties personele voorzieningen	3.175		0		0	
Personeel niet in loondienst	626.881		557.300		216.217	
Bedrijfsgezondheidszorg	88.163		117.200		0	
Nascholing personeel	102.202		96.000		0	
Overige personeelskosten	38.126		0		392.710	
4.1.2 Overige personele lasten	858.547		770.500		608.927	
4.1.3 Af: uitkeringen en doorberekeningen	-486.474		0		-412.355	
	9.238.154		9.079.700		9.322.069	
Bezetting in fte's						
Directie	10,35				9,30	
Onderwijzend personeel	117,76				118,45	
Onderwijsondersteunend personeel	16,18				16,34	
Totaal	144,29				144,09	
De cijfers van de bezetting in fte's is inclusief vervangingen, passend onderwijs, detachering e.d.						
4.2 AFSCHRIJVINGEN OP IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA						
Verbouwingen	2.285		0		2.284	
Inventaris en apparatuur	65.256		66.000		61.135	
Leermiddelen	83.010		104.000		91.105	
ICT Hardware	114.617		132.000		116.384	
	265.168		302.000		270.908	

	Werkelijk 2016		Begroting 2016		Werkelijk 2015	
	€	€	€	€	€	€
4.3 HUISVESTINGSLASTEN						
4.3.1 Huur	236.749		178.100		105.805	
4.3.3 Onderhoud	448.996		485.000		559.177	
4.3.4 Energie en water	150.623		163.500		175.842	
4.3.5 Schoonmaakkosten	195.051		180.000		275.174	
4.3.6 Heffingen	37.258		37.000		43.709	
4.3.7 Overige huisvestingslasten	23.926		6.700		29.271	
	1.092.603		1.050.300		1.188.978	
4.4 OVERIGE LASTEN						
Administratiekantoor	102.609		95.000		54.916	
Accountant	18.914		22.000		22.900	
Contributies	22.920		18.200		10.000	
Bestuurskosten	8.801		8.000		9.319	
Kosten betalingsverkeer	0		0		3.342	
Kantoorbenodigdheden	2.213		1.500		2.332	
4.4.1 Totaal Administratie- en beheerslasten	155.457		144.700		102.809	
Leermiddelen	226.047		200.000		228.124	
ICT kosten	152.218		115.500		106.767	
Reproductiekosten	92.033		70.000		85.462	
4.4.2 Totaal Inventaris, apparatuur en leermiddelen	470.298		385.500		420.353	
Overige onderwijslasten	201.799		90.000		100.828	
4.4.4 Totaal overige kosten	201.799		90.000		100.828	
	827.554		620.200		623.990	
Specificatie honorarium accountant:						
4.4.1.1 Onderzoek jaarrekening	14.850		22.000		12.100	
4.4.1.2 Andere controleopdrachten	3.328		0		0	
4.4.1.3 Fiscale adviezen	736		0		0	
4.4.1.4 Andere niet-controlediensten	0		0		0	
	18.914		22.000		12.100	

Model FB: Financiële baten en lasten

5. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

5.1 Rentebaten

5.5 Rentelasten

	Werkelijk 2016		Begroting 2016		Werkelijk 2015	
	€	€	€	€	€	€
5.1 Rentebaten	0		0		15	
5.5 Rentelasten	-3.498		-3.500		-1.995	
		-3.498		-3.500		-1.980

Model E: Overzicht verbonden partijen

Het bestuur is verbonden met de volgende partijen:

Naam:	Juridische vorm 2016:	Statutaire zetel:	Code activiteiten:	Eigen vermogen 31-12-2016 €	Resultaat 2016 €	Art. 2:403 BW Ja/nee	Deelname: %	Consolidatie: Ja/nee
Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland Primair Onderwijs	Stichting	Haarlem	overig					nee
RTC De Beurs	Stichting	Hoofddorp	overig					nee
Stichting Beheer de Golf	Stichting	Zandvoort	overig					nee

WNT-verantwoording 2016 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Stichting Openbaar Primair Onderwijs (STOPOZ) van toepassing zijnde regelgeving voor het onderwijs.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4	Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Gemiddeld aantal studenten	2	Totaal aantal complexiteitspunten	7

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor de Stichting Openbaar Primair Onderwijs (STOPOZ) is €128.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 maanden een afwijkende normering.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1a. Leidinggevende (gewezen) topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de dienstbetrekking.

Bedragen x € 1	I.M. Jansen	I.M. Jansen
Functiegegevens	Alg. directeur	Voorzitter CvB
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/8	1/9 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,8	0,8
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 68.267	€ 34.133
Bezoldiging		
Beloning	€ 45.207	€ 21.232
Belastbare onkostenvergoedingen		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.612	€ 3.150
Subtotaal	€ 50.819	€ 24.382
-/- onverschuldigd betaald bedrag		
Totaal bezoldiging	€ 50.819	€ 24.382
Gegevens 2015		
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (fte)	0,8	
Bezoldiging 2015		
Beloning	€ 61.289	
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 8.742	
Totaal bezoldiging 2015	€ 70.031	€ 0
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 132.721	€ 178.000

1C. TOEZICHTHOUDENDE TOPFUNCTIONARISSEN

Bedragen x € 1	A.Rutgers	F. Lahri	R. Bange	G.J. Pruijn
Functie	Voorzitter	Penningmeester	Lid	Lid
Duur dienstverband	1/1 - 31/8	1/1 - 31/8	1/1 - 31/8	1/1 - 31/8
Individueel WNT-maximum	€ 12.800	€ 8.533	€ 8.533	€ 8.533
Bezoldiging				
Beloning	€ 500	€ 500	€ 333	€ 333
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn				
Subtotaal	€ 500	€ 500	€ 333	€ 333
-/- onverschuldigd betaald bedrag				
Totaal bezoldiging	€ 500	€ 500	€ 333	€ 333
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2015				
Beloning	€ 750	€ 750	€ 500	€ 500
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn				
Totaal bezoldiging 2015	€ 750	€ 750	€ 500	€ 500
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 26.700	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800

1C. TOEZICHTHOUDENDE TOPFUNCTIONARISSEN (VERVOLG)

Bedragen x € 1	A. Rutgers	P. Huisman	M. Jetten	B. Groenewoud	F. Lahri
Functie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Duur dienstverband	1/9-31/12	1/9-31/12	1/9-31/12	1/9-31/12	1/9-31/12
Individueel WNT-maximum	€ 6.400	€ 4.267	€ 4.267	€ 4.267	€ 4.267
Bezoldiging					
Beloning	€ 1.500	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Belastbare onkostenvergoedingen					
Beloningen betaalbaar op termijn					
Subtotaal	€ 1.500	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag					
Totaal bezoldiging	€ 1.500	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Gegevens 2015					
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2015					
Beloning					
Belastbare onkostenvergoedingen					
Beloningen betaalbaar op termijn					
Totaal bezoldiging 2015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 26.700	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van WOPT of WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Schoonmaakdiensten

In het jaar 2015 is er een aanbesteding geweest voor de schoonmaakdiensten voor zeven van de negen scholen inclusief het bestuurskantoor. De twee scholen in Zandvoort waren voor dit contract uitgesloten omdat de schoonmaak wordt verzorgd door de externe beheersstichting die de exploitatie van hun schoolgebouwen verzorgt. Het vaste bedrag van het contract betreft een bedrag van € 17.865 inclusief btw per maand, het jaarbedrag bedraagt derhalve € 214.389 inclusief btw per jaar.

Kopieerapparatuur

In het jaar 2016 is er aanbesteding geweest voor een nieuwe raamovereenkomst voor de huur van multifunctionals (printers, copiers). Deze opdracht is ingegaan op 1 januari 2017 en gegund aan Konica Minolta. Per maand wordt er een bedrag van € 2.229, inclusief btw, voor de huur betaald. Achteraf wordt op basis van het werkelijke verbruik het aantal gemaakte kopieën afgerekend.

Levensfase bewust personeelsbeleid (duurzame inzetbaarheid)

Ten gevolge van het invoeren van een nieuwe CAO in 2014 hebben de werknemers recht op een levensfase bewust personeelsbeleid. In dat kader bestaat de mogelijkheid om uren te sparen. Een en ander kan leiden tot een uitstroom van middelen zonder dat daar prestaties voor worden verricht.

Overige Gegevens

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat. Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat 2016

Toevoeging aan de algemene reserve

Opheffen van de bestemmingsreserve FLEX-BAPO

Toevoeging aan de algemene reserve via resultaatbestemming

2016	
€	€

177.051	
---------	--

177.051	
---------	--

6.179	
-------	--

183.230	
---------	--

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Ondertekening jaarrekening

STICHTING OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS ZUID-KENNEMERLAND (STOPOZ) TE AERDENHOUT

Vaststellen van de jaarrekening

College van Bestuur:

Mevrouw Irene Jansen

Plaats, datum

.....

Aerdenhout,

Goedkeuren van de jaarrekening

Raad van Toezicht:

De heer Anton Rutgers, voorzitter

.....

Mevrouw Patricia Huisman, lid

.....

Mevrouw Marjolein Jetten, lid

.....

De heer Bert Groenewoud, lid

.....

De heer Farid Lahri, lid

.....

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland te Bloemendaal gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

T (0172) 78 21 30
alphenaanrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 64599892

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het

voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Alphen aan den Rijn, 30 juni 2017

Van Ree Accountants

Was getekend: mr.dr.s. G.J. de Jong RA

Bijlagen

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer: 41500
Naam instelling: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)
Adres: Aerdenhoutsduinweg 1
Postadres: idem
Postcode: 2111 AN
Plaats: Aerdenhout
Telefoon: 023 - 30 31 016
E-mailadres: info@stopoz.nl
Website: www.stopoz.nl
Contactpersoon: Mevrouw Irene Jansen
Telefoon: 023 - 30 31 016
E-mailadres: irene.jansen@stopoz.nl

BRIN-nummers

Sector

03BU	Basisschool Margriet	PO
07GT	Sparrenboschool	PO
08TO	Hannie Schaft Basisschool	PO
09RU	Openbare Basisschool De Duinroos	PO
10AR	Crayenster-Basisschool	PO
11HC	Voorweg Basisschool	PO
18KK	Openbare Basisschool Bornwaterschool	PO
18NI	Openbare Basisschool Julianaschool	PO
18OP	Openbare Basisschool Vondelschool	PO

Colofon

© juni 2017 - Stichting STOPOZ

Tekst: Irene Jansen, College van Bestuur

Ontwerp & Vormgeving: Studio Naskin - naskin.nl

Fotografie: Stockfoto's

‘uitdagend en toekomstbestendig onderwijs’

